Balkan haftası bugün başladı. Küşat resmi bugün yapılacak, konsey yarından itibaren içtimalara başlıyacak.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Fransız Başvekili, erkânı harbiye ile hemfikir olarak ordunun daha bundan fazla indirilemiyeceğini söyledi.

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2617 | CUMA | 26 MAYIS 1933 | Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319 / İdare ve Matbaa 24310

Bir petrol ihtilâfı

(Petrole hükmeden cihana hükmeder) diyorlar. Dikkat edilmiştir ki, dünyanın bir noktasında büyücek bir mesele çıksa, altında mutlak petrol kokusu duyulur. Son zamanda petrol gene bir ehemmiyet aldı. Petrol etrafında ihtilâflar çoğalıyor. Bu ihtilâfların ekserisi gizli kaldığı için mahiyetleri anlaşılamıyor. Son zamanda bir ihtilâf daha çıktı, İran - İngiliz petrol ihtilâfı. Fakat bu sefer iş aleniyete döküldü, hattâ Akvam Meclisine kadar intikal etti.

İran - İngiliz ihtilâfı nedir? 1901 de, İngiliz Entelicens servisine mensup olduğu bildirilen Arcy İran petrollerinin imtiyazını almıştı. Tarihte şöhret bulan bu imtiyaz 500 bin kilometre murabbaı arazi dahilinde (Türkiyenin mesahası 760 bin kilometre murabbaı!) altmış sene müddetle petrol işletmek hakkını veriyor. Bu ehemmiyetli imtiyaz 20 bin İngiliz lirası gibi mahdut bir para ile alınmıştı. İşte ihtilâf, ilk sahibinden imtiyazı devralan ve bugün İranda petrol işleten Anglo-Persain şirketinin İran hükûmetine vereceği temettü hissesini azaltmasından doğmuştur. Petrol istihsali seneden seneye arttığı halde, şirket İrana 1930 da 1,3 milyon İngiliz lirası, 1931 de yalnız 306 bin İngiliz lirası vermiştir. Bu para doğruca İran maliyesine gitmiyordu. İranda Bahrihazer - Basra şimendifer hattını yapan Amerikalılara verilmek üzere Londrada hıf zolunuyordu. Son zamanda Amerikalılara verilecek taksitler verilemeyince İran hükûmeti imtiyazı feshetmiştir.

İhtilâf, beş ay evvel Akvam Cemiyetine götürüldü. Orada bir hayli mesaiden sonra nihayet halledildi. 28 Nisanda İran hükûmeti ile şirket arasında bir itilâfname imza olunmuştur. İtilâf müzakerelerinde izzeti nefis ve menfaat hesapları ayni zamanda rol oynamıştır. Fakat buna rağmen, İngiliz donanması için Asyada Singaporedan başka ikinci bir petrol istasyonu bulundurmak mecburiyeti itilâfı her ne bahasına olursa olsun mümkün kılmıştır. İran - İngiliz ihtilâfı henüz Akvam Cemiyetine gelmeden, yazdığımız makalelerde, İngilterenin bu ihtilâfta yumuşak davranacağı ifade olunmuştu. Vakayi bunu teyit etmiştir. Bugün beynelmilel petrol rekabeti belli başlı üç memleket arasında cereyan ediyor: Rusya, Amerika, İngiltere. Arzın en zengin membaları bu üç memleketin elindedir. Tekmil cihan politikasının bir petrol davasından başka bir şey olmadığını söyletecek kadar ehemmiyet alan bu rekabette kaybetmek ağır bir şeydir. Bu itibarla, İngiltere için, İran ihtilâfını muslihane surette halletmek âdeta bir zaruret halin[illegible] idi.

İtilâfnamenin en ehemmiyetli üç noktası şunlardır: İmtiyaz sahası, boru meselesi, hükûmet aidatı.

1 — Saha meselesinde İran hükûmeti büyük bir yükten kurtulmuştur. Evvelki imtiyazda İngilizlere bırakılan petrol sahası İranın (üçte biri) kadar geniş bir saha idi. Yeni itilâfta bu saha, 1938 den sonra kat'î eb'adını almak üzere, İranın (altıda biri) ne indirilmiştir.

2 — Tekmil İranda boru ferşetmek hakkı, eski imtiyazda şirketin inhisarında idi. Yeni itilâfa göre bu hak artık İranın cenubu garbisine mahsur kalıyor. Bu surette İranın Basra körfezinden başka yerlerinde petrol borusu ferşi, diğer memleketlere meselâ Rusyaya ve Amerikaya serbest bırakılmış oluyor.

3 — En canlı nokta olan hükûmete verilecek aidata gelince, hükûmetin şirketten alacağı para eski imtiyazda vazıh surette tayin edilmemişti. Yeni itilâfta buna dikkat olunmuştur. Yeni hesap şudur: Her satılan veya ihraç edilen ton başına şirket hükûmete 4 şiling verecektir. Bu paranın şu veya bu sebepten azalması ihtimali düşünülmüş ve bir madde ilâve olunmuştur: Ne kadar petrol çıkarsa çıksın şirket hükûmete asgarî 750,000 İngiliz lirası (5,5 milyon Türk lirası) verecektir. Bundan başka bir ikinci hesap daha vardır. Şirket, İngiliz hükûmeti ve İngilizlerden terekküp eden esham sahiplerine yüzde beş temettü tesbit ediyor. Bu temettü 671 bin İngiliz lirasıdır. İşte yukarıki 4 şilinglerle bu temettü çıktıktan sonra kalan kârın yüzde yirmisi gene İran hükûmetine verilecektir. Hesap olunmaktadır ki, son senelerde 6 milyon ton petrolden aşağı istihsal olmadığına göre, İran hükûmeti mecmu olarak 1 milyon İngiliz lirası kadar (7 milyon Türk lirasında fazla) bir meblâğ alacaktır. İran bütçesi paramızla 40 milyon lira kadar ettiğine göre, bu şu demektir ki, İran, petrolünden bütçesinin yirmide biri kadar bir paranın temin etmiştir.

İtilâfnamenin esaslı noktaları bunlardır. Diğer maddelerinde de itilâfın müddeti 60 sene olarak tesbit olunmuş, şirkete İranlı memur alınması temin edilmiş ve İranda halka satılacak petrolün beynelmilel fiyattan yüzde 10 ve hükûmete satılacak petrolün ayni fiyattan yüzde 25 noksanına satılması takarrür etmiştir. Nihayet bu gibi itilâflara girmesi mutat olmıyan bir maddeye göre de, şirket her sene İran gençlerin İngilterede tahsilini temin etmek üzere 10 bin lira tahsis edecektir. Bugünkü şartlara göre bu para 15 talebeye yeter.

Yeni itilâfname İrana da, İngiltereye de faydalar temin ediyor. İran kendine düşen kâr hissesini tesbit ve aleyhine olan eski imtiyazı tashih ettiriyor. İngiltere ise, Hint yolu üzerinde ehemmiyetli bir donanma petrol istasyonunu tehlikeden kurtarıyor.

Müderris
Nizameddin ALI

Hükûmet duhuliye resminin kaldırılmasını istedi

Belediye vergi ve resimleri hakkında iki kanun

Duhuliye resmi kaldırılacak, yerine gümrüklerden varidat temin edilecek

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B.

ANKARA, 25. A. A. — Hükûmet belediye vergi ve resimleri kanunundaki duhul resminin ilgası hakkında B. M. Meclisine bir kanun lâyihası vermiştir. Buna göre Belediye vergi ve resimleri kanununun 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 ve 38 inci maddeleri mücibince vaz ve istifa edilen dühuliye resmi lağvedilmektedir.

Hükûûmet diğer bir kanun lâyihasiyle de duhuliye resminin ilgası dolayısiyle belediyelerin gaybettikleri varidata karşılık olarak gümrüğe tabi eşyanın gümrük resmine yüzde 10 zamedilmesini teklif eylemektedir.

Gümrük idaresi tarafından tahsil olunacak yüza 10 kesri munzam tahsilini takibeden ilk ayın nihayet 15 ine kadar dahiliye vekâletince gösterilecek millî bir bankaya yatırılacaktır.

Bankaya yatırılacak olan bu paralar, Dahiliye vekâletince yarısı nüfusları ve yarısı da son üç senelik duhuliye varidatı vasatisi nisbetinde belediyelere tevzi edilecektir.

Gazi Hz.

Haziran ortasında teşrifleri bekleniyor

Sevinçle öğrendiğimize göre Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hz. yakında şehrimizi teşrif buyuracaklardır. Reisicümhur Hazretlerinin haziranın ortalarına doğru Ankara dan hareket etmeleri çok muhtemeldir. Gazi Hazretlerinin teşrifleri münasebetile Dolmabahçe sarayında hazırlıklara başlanmaktadır.

Hilâliahmer haftası

Dün hafta ve aza kaydı başladı

Dün Hilâliahmer haftasının birinci günü idi. P[illegible] münaseebtle kaza ve nahiyelere y[illegible] aza yazılmasına başlanmıştır. Dün yalnız Eminönü mahallelerinde 250 aza yazılmıştır. Aza yazısı için yanlarında iki hasta bakıcı hemşire olan heyetler mahalleleri gezmişlerdir. Eminönü kazasına yazılı aza sayısı 2802 kişidir.

Eminönünde aza kaydediliyor

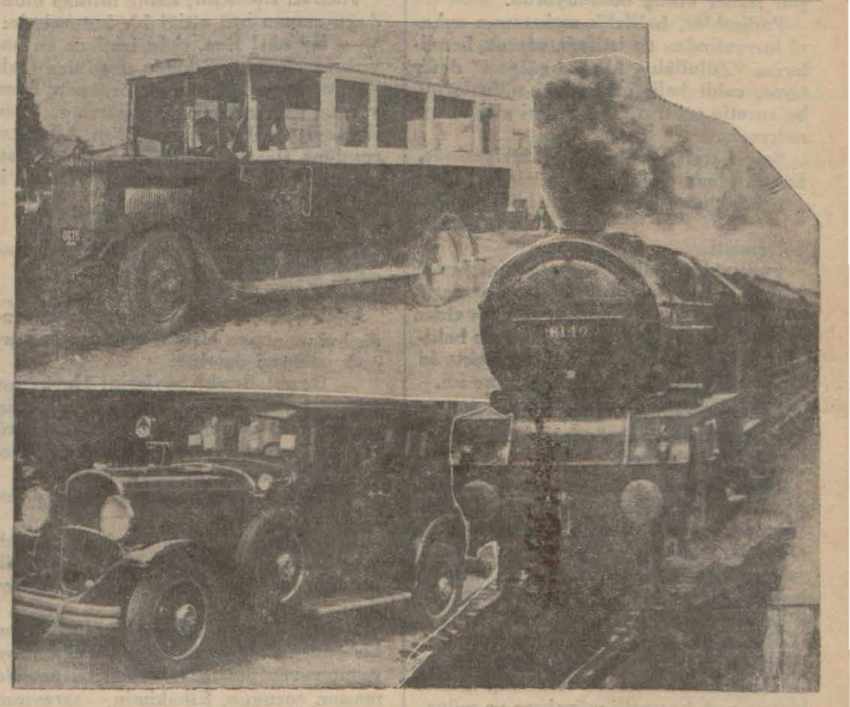

Üç senede bir buçuk milyon lira verdik

Otobüs ve otomobil için yalnız Istanbuldan çıkan para budur

Otobüs ve otomobiller Şimendifer ve yollarımıza zarar verdiği kadar paramıza da zarar veriyor

Otomobil ve kamyon ithalâtının memleket iktısadiyatı üzerinde yaptığı vahim tesirler son günlerde tekrar münakaşa mevzuu olmağa başlamıştır. Vakıa, otomobil, otobüs, kamyon ve kamyonet namı altında memleketete giren arabaların en küçük teferrüatına varıncaya kadar benzini de dahil olduğu halde bütün aksamının hariçten gelmesi, millî paranın boş yere akıp gitmesini mucip olmaktadır. Otomobil, kamyon, ve otobüs akımı koşumculuk, saraçlık, arabacılık gibi yerli küçük sanayii tamamen öldürmekle kalmamış, hayvan bakımı ve üretilmesini de fena halde baltalamıştır. Otomobil işleyen mıntakalarda

(Devamı 5 inci sahifede)

Tıp fakültesinin nakli işi başlamış demektir

Dün şehir hastanelerinde talebeye tahsis edilecek yatak adedi görüşüldü

Tıp fakültesinin İstanbula nakli ve talebenin şehir hastahanelerinden istifade şeklini tesbit edecek olan komisyon dün sabah Darülfünunda ıslahat komisyonunun iştirakile bir içtima yapmıştır. Dünkü içtimaa Pr. M. Malche riyaset etmiştir. İçtima üç saat kadar sürmüş ve hayli münakaşalı olmuştur.

Münakaşaya sebep şu nokta olmuştur: Tıp talebesinin şehir hastahanelerinden istifade etmesi için muhtelif şubeleri ait 600 yatak mevcut olması lâzımdır. Bütün şehir hastahanelerinde yatak adedi bu miktarın birkaç misli ise de talebenin hepsinden istifade etmesi için hastaneler müsaade etmemektedirler. Dünkü içtimaa iştirak eden hastahane sertabipleri talebe için kaçar yatak tefrik edebileceklerini söylemişlerdir. Münakaşa sonunda yapılan hesaplarda ıslahat komitesinin istediği yatak adedinden noksan yatak temin edilebileceği anlaşılmıştır. Bu vaziyette ihtiyaç temin edilemiyecektir.

Dünkü toplantıda bu yatak ihtiyacı işi halledilemediğinden yarın bu husus görüşülmek üzere tekrar toplanılacaktır. İslahat komisyonu her Tıp şubesi için asgârî 25 yatak temin edilmesini istemektedir.

Yeni vaziyette şehir hastanelerinde talebenin istifade edeceği pavyonlar tefrik edilecektir.

Komisyon henüz bu işleri halletmediğinden Tıp fakültesinin İstanbul tarafında hangi binaya nakledileceğine dün karar verilmemiştir. Bu işin önümüzdeki hafta neticeleneceği temin edilmektedir.

Tıp fakültesinin İstanbul tarafına nakline muarız olan bazı doktorların Maarif ve Sıhhiye Vekâletleri nezdinde hususî teşebbüsat yapacakları söylenmektedir. Bazı doktorlar fakültenin İstanbul tarafına naklinde hiç bir fayda olmadığını iddia etmektedirler. Bir doktor bu hususta diyor ki:

— Tıp fakültesi binası vaktile 700 bin altın lira sarfedilerek inşa edilmişti. Bina Avrupada mevcut Tıp fakültelerinin birincilerindendir. İstanbul tarafında fakülte için lâzım gelen tesisatı havi bir bina bulunamıyacaktır. Lâboratuvarlar için, tedrisat için ayrı ayrı binalar işgal edilecek, müteferrik bir surette çalışmak mecburiyeti hâsıl olacaktır.

Fakültenin İstanbul tarafına nakline operatör Cemil Paşa da şiddetle aleyhtardır. Cemil Pş. bu nakil işinde çok acele edildiğini söylemektedir.

Pr. M. Malche

Dün kendisile görüşen bir muharririmize Darülfünun emin vekili Dr. Tevfik Recep B. demiştir ki:

— Cemil Pş. Pr. M. Malche için: "Doktor değildir, Tıp fakültesi işinden anlamaz, fakültenin naklinde acele ediliyor" demiş. Fakat bu itiraz doğru değildir. Profesör bu işi kendi başına yapmamaktadır. Fakültenin İstanbul cihetine nakli meselesi ile hastahane sertabipleri ve doktorlardan mürekkep bir komisyon meşgul olmaktadır. İş aceleye gelmiş değildir. Komisyon bütün ih-

(Devamı 5 inci sahifede)

Yeni fabrikalar

İlk fabrika Kayseride kurulacak

MOSKOVA, — Sovyet Rusya büyük sanayi komiseri A. O. Zolotarev, Türkiyeye Sovyet hükûmeti tarafından satılan makinelerle Kayseride bir mensucat fabrikası yapılacağını bildirmiştir. Zolotarev Kayseri fabrikasının sene içinde biteceğini söylemiş ve demiştir ki:

— Kayseri mensucat fabrikası Sovyet sanayi usullerine uygun bir şekilde yapılacaktır. Diğer bir fabrikanın inşası için de müzakereler cereyan ediyor. Bu hem Sovyet sanayi teşebbüsünün kuvvetleşmekte olduğunu, hem de Sovyet Rusya ile Türkiye arasında ki dostluk münasebetlerini gösterir bir hâdisedir. Türkiyede sanayi hareketinin inkişafı bu memlekette iktısadî ve fikri seviyenin yükselmesi demektir..

Dün Darülfünun konferans salonunda Nebatatta veraset mevzulu bir konferans veren Müderris Adamiç

Balkan haftası başlıyor

Küşat resmi bugün yapılacak, yarın konsey içtimalarına başlıyacak

Balkan haftası bugün başlıyor.. Nizamnamesi mucibince her sene iki defa içtimaa mecbur olan Balkan Ticaret ve Sanayi odası konseyi de bu seneki ikinci içtimamı Balkan haftasına tesadüf ettirmiştir.

Balkan Birliği İstanbul mümessili Tahir Bey Balkan haftasının açılmasını tesiden bugün saat 17 buçukta Perapalasta bir çay ziyafeti verecektir.

Balkan Ticaret odası reisi Nemlizade Mithat Bey de hafta içinde mümessiller şerefine bir çay ziyafeti keşide edecektir.

Hukuk fakültesi reisi ve Balkan Birliği İstanbul mümessili Tahir Bey dün şu beyanatta bulunmuştur:

— "Birinci Atina konferansından beri her sene İstanbulda ve Balkan

(Devamı 5 inci sahifede)

Tahir Bey

Macarlarla sonuncu temasımızıda yaptık..

Pazar günü stadyomda Türk takımı ile misafirler, serbest güreşecekler

Dün akşam Maksim salonlarında Macar B. Vasutaş takımı ile üçüncü ve son Greko-Romen temasımızı büyük bir halk kütlesi huzurunda yaptık.

Halk daha müsabakaların başlama saatinden çok evvel salonu hınca hınç doldurmuştu. Tam saat 9,5 da önde Macarlar ve onları müteakip bizimkiler ringe çıktılar. Bundan sonra İlk defa Macar antrenör söz aldı ve burada gördükleri büyük spor hareketlerinden ve misafirperverlikten çok memnun olduğunu ve güreşçilerimizi kendi memleketinde görmek istediğini ilâve etmiştir. Bunu müteakip güreş federasyonu reisi Ahmet Fetkeri Bey söz aldı ve teşekkür etti. Badehu bu şerefli temasın bir hatırası olmak üzere Macar güreşcilerine birer madalya talih edildi ve güreşler baş-

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

Milliyet

Otomobil ve motosiklet yarışları

Türkiye Turing ve Otomobil klübü ile gazetemiz tarafından tertip edilen otomobil ve motosiklet yarışlarına 23 haziranda başlanacaktır.

Yarışların bu sene daha heyecanlı olabilmesi için bir takım tedbirler alınmıştır. Yarışların galiplerine verilecek hediyelerin de daha bol ve daha kıymetli olması düşünülmektedir.

Kayıt ve kabul muamelâtına 1 Haziranda başlanacaktır. Yarışlara iştirak arzusunda olanlara bir teshilât olmak üzere, bu muamelâtın her otomobil ve motosiklet acentesinde yapılabilmesi temin edilmiştir.

Haftalık siyasî icmal

Ahmet Şükrü Beyin siyasî icmali bugün ve bundan sonra her cuma günü dördüncü sahifenin başında bulunacaktır.

Adliye vekilinin Tamimi

[İkinci sahifemizde okuyunuz.]

Tarihî tefrika: 13

Yıldızdan Ordu Köşkune

Yazan: S. N. Her hakkı (Milliyet) iadir.

HALİFELİĞİN SAHTELİĞİ

— 2 —

İslâmda hükûmet ve hakimiyet, cümhuriyet prensiplerine uygundur. — Hakikî Halifelerden biri, ne diyor? — Halife taslağı "Elhâkim„ le dördüncü Muradın vahşet ve zulûmları.

Mısır Kadısı Cemaleddin Efendi merhum, halifeyi ve halifeliği inkâr etmekle çok isabet etmiş bulunuyordu.

Padişahlar, halifelik makamının ruhanî kuvvetinden de istifade ederek, kendilerine "Zillullâh - Allahın gölgesi" dedirtiyor, cahil halk üzerindeki nüfuzlarını bu suretle arttırarak bildikleri gibi at oynatıyorlardı.

Şair Eşref merhum, bir hicviyesinde, Sultan Hamit için:

Böyle gölge istemez ben bildiğim Allah olan!

Demişti.

Padişahlar, halifelik meselesini fazla kurcaladıkları takdirde iş sarpa saracaktı. O kadar dayandıkları halifeliğin elden gitmesi bir şey değil, ortaya bir de hakiki halife intihabı meselesi çıkacaktı ki bu, onlar için en büyük bir tehlike idi.

İslâmda hükûmet ve hâkimiyet işi, doğrudan doğruya cümhuriyet prensiplerine tetabuk eder.

Halk, kendini idare edecek hükûmeti, kendi rey ve iradesile yapar. Çünkü "Emri bilma'ruf nehyi anil münker„ ıstılahı ser'isinin hakikî mefhumu, hâkimiyetimilliyedir. Meşveret, icmaümmet, bunun pek tabiî olan tatbik suretleri, şekilleridir.

Millet, bu hâkimiyet hakkını, tam bir hürriyet ve müsavat ile kullanır, netekim Resulüekremin vefatını müteakip ashabı kiramı, pek hararetli müzakere ve münakaşalar; hattâ ileri, geri lâkırdılar; acı, tatlı bir hayli mübahase ve münazerelerden sonra intihap yapmışlardır ki tafsilâtı Tarihiislâm sayfalarında yazılıdır.

Çeharyârın, cümhur mesalihinde meşveretle hareket buyurdukları malûmdur. Meşveret, Allahın ve Resulullahın emridir; buna dair müteaddit âyetikerimeler ve hadisişerifler vardır.

Halkın, canına, malına ve sair haklarına ait işlerde, tek rey ve emirle muamele ve hareket, istibdattır, zulûmdür, haramdır.

Cümhur işlerinde, Hazretipeygamber, o kadar açık ve geniş bir ruhsat beyan buyurmuşlardır ki heyetiiçtimaiyenin tabiî ve medenî ihtiyaçlarını kendi rey ve içtihatlarile takdir ve menfeatlerini tahsil ve tatmin hakkına mazhariyetlerini mübeyyindir:

"Entüm a'lemü bi emridünyakûm„.

Manası: «Siz, kendi işinizi daha iyi bilirsiniz!» demek olan Peygamberin bu emrini, maatteessüf padişahlara dalkavukluk eden, müdahin, riyakâr bir takım hoca kılıklı kimseler, yalan yanlış tevil ederek istibdada yol açmışlar, âlemin başına bin türlü dert ve belâ saçmışlardır.

Hazreti Ebubekir, halife intihap olunduğu zaman irat ettiği bir hutpesinde:

— Ey nâs! Ben, sizin içinizde en hayırlınız olmadığım halde üzerinize tevliye olundum. Eğer, iyi iş görürsem, bana yardım ediniz. Fenalık yaparsam, beni ikaz eyleyip doğrultunuz. Ben, Allaha ve resulüne itaatte bulundukça bana muti olunuz. Ma'siyetim takdirinde, sizin için bana itaat yoktur!„

Dememiş miydi?

Hazreti Ömer de, bir iş için, nezdine gelen bir adamın:

— Ya Ömer! Allahtan sakın!

Diye yüksek sesle haykırması ve orada bulunanların birinin o adamı susturmak istemesi üzerine:

— Bırak! Bırak! Söylesin! Haykırsın! Millet, hükûmetine serbest söyliyemez, derdini anlatamazsa hayır yoktur. Hükûmet te, milletin sesini, feryadını dinlemez, işitmezse, gene hayır yoktur!

Diyerek hakperverlik göstermemiş mi idi?

Bir, bu hakikî halifelere, bir de fuzulî olan halife makamına konan, halifelik taslıyan sahte halifeleri gözönüne getirelim:

Abbasilerden, halife taslağı "Elhâkim„ bir gün, on bir yaşında bir çocuğun boynunu vurdurmuştu. Sebep te, zavallı, masum çocuğun, Elhâkimin sarayının divankapısı önünden at koşturarak geçmesi!

Bunu, akıl, havsala alır mı? Bir hiç için, zerre kadar düşünmeden tereddüt etmeden, imanı incinmeden, vicdanı kanamadan masum kanı döken zalimlere "halife„ denir mi?

Osmanlı padişahlarından "Halifeimüslimin olan„ dördüncü Murat ta, Eyüp camiine selâmlığa giderken, Balatta bir kahvehane peykesinde oturan bir adamı, kendisine tâzim için ayağa kalkmamış olduğu töhmetile, hemen oracıkta idam ettirmişti.

Tarihte, bu ve buna benzer bir çok misaller vardır ki saymakla tükenmez! Masum kanına susamış; kibri, gururu, nehvetlerini tatmin için kan dökmekten, zulüm ve eziyet etmekten çekinmiyen hattâ hazz duyan bu kabil halifeler, ırkan, dinen halife tanınsalar bile Allah ve Peygamber indinde makbul ve muteber olamazlar.

Onlar, halife değil, halifelik etmiyorlardı; halifeyi zulûmlerine, istibdatlarına ve vahşetlerine bir alet olarak kullanıyorlardı.

(Arkası var.)

Yarın:

Halifeliğin Sahteliği

— 3 —

Abdurrahman Şeref B.in "Fezlekei tarih" i. — Tarihin iğrenç bir yaprağı. — İmamülmüslimin, Halifei ruyizemin olan gayrimeşru veletler, haramzadeler.

---

ladı.

Güreşler

İlk güreş Türkiye filiz siklet şampiyonu I. Necip ile Macar Banyoz güreşmeğe başladılar. Her iki rakip ilk dakikalar biribirlerini deniyorlar. Bu arada Banyoz açık bir kafa buldu ve kapmasile indirmesi bir oldu. Neticede Necip 4 dakika 21 saniyede mağlûp oldu.

İkinci maç Abbas ile Fabyan arasında 61 kilo için yapıldı. Geçenki mağlûbiyetin acısını çıkarmak için Abbas çok idareli ve temkinli güreş yapıyor. Bir ara kendi oyunu ile Abbas yere düştü ve bir iki dakika yerde çalıştıktan sonra kurtuldu. Gene ayakta çarpışıyorlar. Yalnız Abbas arasıra canı yanar gibi hareketler yapıyor. Mütlaka bir taraftan zoru var. Her iki tarafta can ve başla çalışıyor. Abbas fevkalâde sert ve seri güreşmeğe başladı. Fakat her ikisi de acar oldukları için biribirlerine bariz bir tefevuk gösteremediler. Neticede Fabiyan hükmen galip geldi.

Üçüncü güreş günün en mühimlerinden biri idi. Yusuf Aslan - Galamboş. Yusuf bu müsabaka için 72 kilodan 66 kiloya düşmüştü. Ringe çıkar çıkmaz Yusufun yüzünde kazanmak azmi vazihen okunuyordu.

Nitekim ilk kapışmağı müteakip bir dakika 24 saniyede Galamboş tuşla yere indi.

Dördüncü çarpışma meşhur Hegedüş ile Ankaralı Hüseyin arasında yapılmağa başladı. Hüseyin fevkalâde kuvvetli bir güreşçi bir az daha teknik öğrenirse katigorisinde rakipsiz olabilir. Bu arada Hüseyin bir köprü kurmak istedi fakat acemiliği yüzünden köprüyü tutduramadı ve 5 dakika 39 saniyede galip geldiğini hâkem heyeti ilân etti. Fakat ahali bunu istikbarla protesto ediyor. Hâkemler ne yapacağını müterreddit fakat karar karardır. Istıklar nihayet yedi dakika devam ettikten sonra durdu. Şimdi ahali ortada Bobiş ile güreşen Nuriye:

— Acısını çıkar Nuri diye bağırıyorlar.

Nuri rakibini geçen akşam da olduğu gibi faik güreşiyor. Birinci on dakikayı müteakip Nuri faik güreştiği anlaşıldı. İkinci on dakika da yerde çalışıyorlar. Nuri üstte oyun yapmak için uğraşiyor. Macar Bobiş çok fazla teknik biliyor ve kat'iyen açık yer bırakmıyor. Fakat gene burnu kanayor. Musaraa 7-8 dakika durduktan sonra tekrar başladı. Bu sefer ayakta güreşiyorlar. Netice de Nuri hükmen galip.

Altıncı müsabaka Urfalı Salih ile Macar Palotas 87 kilo yarı ağır için güreşiyorlar. Salih çok kuvvetli fakat hiç oyun bilmiyor. Bu arada Salihin parmağı incildi ve daha sıcakken önüne geçildi. Güreş gene devam ediyor. Oyun noktai nazarından Macar, kuvvet noktai nazarından Salih galip vaziyette.

İlk on dakika bitti. Macar faik ilân edildi ve ayakta tekrar güreş başladı. Fakat bu arada gene parmak incindiği için tatil edildi ve Polatos hükmen galip geldi.

Nihayet son müsabaka ağır sıkletten Kont ile Çoban Mehmet arasında başladı. Çoban gene faik güreşiyor. İlk on dakikada Çoban sayı hesabile galip İkinci on dakika başladı. Fakat Macarın arnı patladığı için Mehmet 11 dakika 32 saniyede galip geldi.

Serbest güreş yapacağız

Son maç yapılırken Macar takımı Türk takımını bir serbest güreş musabakasına davet etmiştir. Federasyon bu daveti kabul etmiştir. Müsabaka pazar günü yapılacaktır. Türk 56 ve 61 kilosu müstesna diğer pehlivanları tespit edilmiştir.

İsmail, Hüseyin, Nuri, Mustafa, Çoban.

Tenis Turnuvamızın Programı

26 - 5 - 1933

[Cuma günkü proğram şu şekilde tashih edilmiştir]:

Saat	A KORT	B KORT	Saat	C KORT
10.—	Suat v Vedat	Baldini v Sedat	10	Ciras v Necmi
10,45	Ahmet v Rasih	Sirinian v Jaffe		
11.30		Miss Cuming v F[illegible]		
15.—	Ciras yahut Necmi v Ahmet yahut Rasih	Joffredy v Suat yahut Necmi		
15.45	Mlle Gorodeski v Mlle Bornstein	Sedat yahut Baldini v Şirinian yahut Jaffe		
16.30	Ohanessian Vedat v Maşida and another	Melih Danyal v Necmi Rasih		
17.15	Sedat - Suat v Semih and Another	Şoduar Şirinyan v Jaffe Joffredy		

HARİCİ HABERLER

Yeni müşküller

Sir John Simon Fransız başvekili ile görüşecek

PARİS, 25 A.A. — Havas Ajansından: Dün öğleden sonra çıkan gazeteler dört devlet misakî hakkında bol bol mütalealar yürütmektedirler.

İntransigeant gazetesi Fransanın vaziyetini şu yolda anlatmaktadır:

— Fransa Milletler Cemiyeti misakının on altıncı ve on dokuzuncu maddelerinin M. Mussolini tarafından hazırlanan misak metnine mecburi surette ilâvesini ısrarla istemektedir.

Baron Aloysi, bu teklifleri kabule mütemayil gibi görünmektedir. Bununla beraber İngilterenin bu teklifleri kabule ve mevcut muahedelerdeki maddelerin keyfi surette tadiline mâni olacak karşılıklı yardım misakına iştirake pekaz yanaştığı söylenmektedir. Son saatte ortaya çıkan bu güçlüklerin dörtler misakının imzasını geciktireceği zannolunmaktadır. Bununla beraber herkesin memnuniyetini mucip olacak bir uzlaşma elde edilebileceği umulmaktadır.

Küçük itilâf kabul etmiyor

BRÜKSEL, 24 A.A. — Belga Ajansının Cenevre muhabirinin verdiği bir habere göre M. Benes, 4 devlet misakı prensipine muhalif olduğunu İngiliz hariciye nazırı Sir John Simon'a dün bildirmiştir.

CENEVRE, 25 A.A.— Sir Con Simon saat 12,20 de tayyare ile Londraya hareket etmiştir. M. Daldier ile avdetinde görüşecektir.

Muahedeler tadil edilmeli

PEŞTE, 25 A.A. — Lordlar kamarası azasından lord Astor, Pesti Hirlao gazetesinin Londra muhabirile yaptığı bir muhavere esnasında demiştir ki:

"Harbin sonunda aktedilmiş olan muahedeler ahkâmının haksız olduğunu bugün hiç kimse inkâr etmiyor. Avrupanın bugünkü bünyesi bütün Avrupa milletlerinin muvafakatile kurulmuş değildir. Büyük harp sonunda yapılan deyişiklikler bir devlet grupu tarafından diğerine cebren kabul ettirilmiştir. Onların mütaleaları sorulmadığı gibi bu deyişiklikler için muvafakatleri de alınmamıştır. Binaenaleyh muahedelerin tadili lâzımdır. Karşılıklı anlaşmaya müstenit bir itilâf elde edilmelidir. Sayet muslihane bir tadile teşebbüs edilmezse, kuvvet istimali ile tadilât yapılması tehlikesiyle karşılaşacağız. Bu ise felâketli bir harbi intaç edebilir."

Mühim bir mülâkat

CENEVRE, 25 A.A. — Londradan Matin gazetesine bildiriliyor: Cenevrede gerek silâhları bırakma konferansının mesaisi ve gerek Küçük İtilâfın 4 devlet misakına muhalefeti noktai nazarından vaziyet, Sir John Simon ile M. Mac Donald arasında telefon muhaberelerine sebebiyet vermiş ve bu muhabereler neticesinde Sir John Simon bu mesele hakkında M. Daladier ile görüşmek üzere bu sabah Parise gitmeğe karar vermiştir

Mülâkat büyük bir ehemmiyet atfedilmekte ve Londra konferansının istikbali bu mülâkata bağlı olduğu söylenmektedir.

Arrachard'nın cenazesi

PARİS, 25 (A.A.) — Salı günü Chartres yakınında Deutsch la Meurthe kupası için yapmış olduğu bir antreneman uçuşu esnasında telef olmuş olan yüzbaşı tayyareci Arrachard'nin cenaze merasimi bu sabah saat 10 da yapılmıştır.

Muhasamat tatil edildi

LİMA, 25 (A.A.) — Dün öğle vakti Perou ve Colombiya hükûmetleri askeri kuvvetlerine harekâtı tatil etmelerini emretmişler ve Leticia ihtilâfının muslihane bir surette halledilmiş olması dolayısile tebrik telgrafları teati etmişlerdir.

Almanya - Avusturya

VARŞOVA, 25 (A.A.) — Dantzig Sosyalist fırkasının bir içtimaında eski Avusturya başvekili M. Renner, Avusturyanın hiç kimsenin itisafa düçar olmıyacağı serbest bir Almanya vücude getirilmesi şartile Almanya ile siyaseten birleşmeği kabule hazır olduğunu söylemiştir.

Fransız ordusu

Bugünkünden daha fazla indirilemez miş

PARİS, 25 A.A. — Matin gazetesinin iyi bir kaynaktan aldığı haberlere göre başvekil M. Daladier ile ceneral Weygand ve Gamelin şu mühim noktalar üzerinde itilâf etmişlerdir:

1914 denberi üçte iki nisbetinde azaltılmış olan fırkalar adedi, daha ziyade indirilemez ve bir senelik askerlik müddeti de asgaridir. Maamafih Lamans ve Linoges kolorduları kaldırılacaktır. Bu teklifler âli askerî şuranın fikirleri alındıktan sonra parlâmentonun tasvibine arzolunacaktır.

Cenevrede müzakereler ne halde?

CENEVRE, 25 A.A. — Sir John Simon, umumî komisyonda İngiliz plânının emnüselâmet meselesinde Amerikanın vaziyeti ile ahenktar olması için tadil edilmiş olan metinleri okumuştur.

M. Davis, Amerikanın mukavelename tasdik edildiği zaman tek cihetli kat'î bir şekil alacak olan bir beyanname projesini okumuştur.

M. Paul Boncour, sarfetmiş oldukları gayretten dolayı M. Davis ile Sir John Simon'a teşekkür etmiştir.

Mumaileyh bu hâdiselere Rusyanın mutaarrızın tarifi bahsinde kıymetli yardımda bulunması inzimam etmiş olmasından dolayı mütekabil emnüselâmet meselesinin tetkikine girişilebileceğini söylemiştir. Bu sayede ikinci okunma esnasında müsbet neticeler elde edilmesi mümkün olacaktır. Çünkü İngilizler tadil tekliflerinde bilhassa büyük ve küçük devletler arasında müsavatsızlık gözetilmesinden vazgeçmişlerdir.

Amerikadan bir ses

VAŞİNGTON, 25 A.A. — Hariciye nezaret resmî mehafilinde Amerika'nın İngiliz plânının emnüselâmete müteallik kısmını kabulden imtina edeceği ve vaziyeti Cenevrede pazartesi günü yapılmış olan beyanata mümasil beyanat ile tasrih eyliyeceği söylenmektedir.

Ya borçlar?

Amerika 15 haziranda 144,000,000 bekleyor

VAŞİNGTON, 25 (A.A.) — Beyaz sarayda matbuat mümessillerini kabul eden M. Roosevelt, Amerikanın beynelmilel meseleler karşısındaki vaziyetini tasrih etmiştir. Müşarünileyh, kambiyoların istikrarını temin meselesinde bir itilâf vücude getirilmesine matuf olan müzakereler neticesinde hiç bir terakki husule gelmemiş olduğunu açıkça söylemiştir. Bununla beraber, M. Roosevelt, bu mesele hakkında Amerika ile aralarında Costarica, Nicaragua, Macaristan, İran ve Mısır bulunmakta olan diğer devletler arasında mütekaddim noktai nazar teatilerine devam edilmetke olduğunu beyan etmiştir. Amerika Reisicümhuru„ Londra konferansı esnasında diğer devletlerle birlikte gümrük resimlerini yükseltmek ve indirmek için gümrük tarifeleri meselesi hakkında kendisine verilmesini kongreden istemek tasavvurunda olduğu salâhiyetlerin şümul ve derecesine müteallik olarak henüz hiç bir karar ittihaz etmemiş olduğunu söylemitşir.

Hükûmet, borçlar meselesinde, intizar vaziyetini kabul etmiştir. M. Roosevelt, bu sahada hiç bir hâdise vukubulmamış olduğunu beyan etmiştir. Müşarünileyh, önümüzdeki haziranın 15 inde ecnebi hükûmetlerin 144 milyon dolar tediye etmeleri lâzım geldiğini hatırlatmakla iktifa etmiştir.

Üç Çinli linç edildi

VAŞİNGTON, 25 (A.A.) — Meksikodan Associated Press'e bildirildiğine göre Aldani kasabasında ahali, dün akşam naaşı bulunmuş olan 13 yaşında genç bir kızın ırzına tecavüz ettikten sonra öldürülmüş olmalarından şüphe edilen 3 Çinliyi linç etmişlerdir. Bu Çinliler, mütehevvir halk tarafından bulundukları hapishaneden alınarak öldürülmüşlerdir. Polis sükûtu iade etmiştir.

M. Makdonald'ı tenkit

LONDRA, 25 (A.A.) — Lord Snowden'in Lortlar kamarasında M. Macdonalda şiddetle hücum etmesi hükûmet mahafilinde bir nebze heyecan uyandırmıştır. Başvekil, bu hususta mütalea beyanında imtina etmiş ise de M. Nevill Cheberlain'in yarınki cuma günü harici işler hakkındaki müzakerelerden istifade edecek M. Snowden'in nutkuna cevap vermesi muhtemeldir.

M. Mak Donald'ı işin içine sokan bu münakaşa hakkında bir hüküm vermekten içtinap edilmekle beraber M. Snowden'in müdahalesinin başvekilin niyet ve tasavvurları hakkında iktısat konferansı arifesinde kendilerine malûmat ve izahat verilmemiş olan muhaliflerin tenkitlerini hulâsa etmekte olduğu muhakkaktır. Mançester Guvardyan bu mesele hakkında yazıyor:

M. Snowden'in kullanmış olduğu lisana nazikâne denilemez, fakat ekseriyetin ne duymakta olduğunu ifade etmektedir.

Iktisat konferansının sonu

VAŞİNGTON, 25 (A.A.) — Hariciye nezareti matbuat mümessillerini kabul eden M. Hull, Londra iktısat konferansının neticesinden nikbin olduğunu söylemiştir.

SON DAKİKA

Adliye Vekilinin müddeumumiliklere tamimi

"Cumhuriyet adliyecileri inkilâbın samimî ve kıskanç bekçileridir„

ANKARA, 25 (Telefonla) — Adliye Vekili Saraçoğlu Şükrü Bey vazife ne başlarken cümhuriyet müddeiumumiliklerine şu tamimi göndermiştir:

Aziz arkadaşlarım;

Büyük şeflerimin bana tevcih ettikleri yeni vazifeyi alırken iki güven vardır: Bunlardan birisi şeflerimin yüksek itimatları, diğeri de kendileri mesai birliği yapacağım arkadaşların kıymetli yardımları ve yüksek seciyeridir.

Arkadaşlar, millî tarihin hiç bir safhasında devletin bugünkü harikulâde varlığını tekrarlıyabilen bir devir yoktur. Gayeleri billûrlaşmış bir inkılâbın müsamaha bilmiyen ve önünde durulmıyan hızı ile on sene yol aldıkları inkılâbın temelleşmesi ve nesillerden nesillere intikal edebilmesi için cemiyetin en mühim müessesesi olan Adliyede de bir "inkılâp" a ihtiyaç vardır. Fikir din ve camianın hukukunda inkılâp başlı başına bir âbide olan bu büyük eserin isimleri karışan muhterem şeflerimi ve Türk adliyesine mensup bütün arkadaşlarımı derin saygı ile anarım.

Arkadaşlarım, inkılâbın ateşi içinde yetişen ve bugünkü inkılâbı ve inkılâp rejimini rejimlerin en iyisi diye tanıyarak onu kendilerine akide bilen cümhuriyet adliyecileri, İnkılâbın samimî ve kıskanç bekçileridir. Yeni siyaî akide, hakiki ve derin manasiyle bir defa yaratıldıktan sonra artık onu yaşatacak olanlar, ona inananlarla beraber cümhuriyet adliyecileri idi. Hepimiz için ideal hedef olan cümhuriyet rejimi, inkılâp ateşinde şekillenmiş tunç sütunlar gibi yelere vediadır. Bu rejim ve siyasî akide inkılâbında, vicdanlarında diğer bir akideye yer vermiş olanların rolleri yoktur. İnkılâbın sağ ve marazsız yaşaması için cümhuriyet adliyesinin bu noktadaki hassasiyeti mutlak olarak cümhuriyet adliyesinin mümeyyiz bir vasfı da ayni zamanda Türk vatandaşlarının ileri bir cemiyetin fedailerini ve imtiyazlarını temin etmesi, yani inkılâp kanunlarının tevzi olunmasını gaye bilmesidir. Cümhuriyet adliyesinin şimdiye kadar bu öz prensibini bütün canlılığı ile yaşatmak ve onu tereddüye uğratmamak dikkat ve hassasiyetimizden bir lâhza ayrılmıyacağımız büyük bir endişemizdir. Cümhuriyet adliyesi, bunlarla beraber, Türk camiasını yapan vatandaşlarla o camianın siyasî bir ifadesi olan devlet arasındaki münasebat ve alâkalar da mevcut âhengin devam etmesini ve kuvvet bulmasını temin etmek vazifelerile mükelleftir. Bu da mefkûreli büyük teşkilâtın öz endişelerinden biri olmak değerinde mühi mbir iştir.

Nazik vazifelerini müdrik olan Türk adliyecilerile teşriki mesai etmek bana samimî iftihar veren bir fırsat olmuştur. Bu teşriki mesaide muvaffakıyet kıymetli arkadaşlarım ve şahsım için zevklerin en üstünü olan vatan hizmetinde mümtaz bir bahtiyarlıktır. Bu emniyet ve kanaatle işe başlıyorum.

Hariciye vekâleti teşkilât kanunu dün kabul edildi

ANKARA, 25 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün reis vekili Esat Beyin reisliğinde toplanarak devlet memurları maaşatının tevhit ve teadülü hakkında kanunun ve müzeyyenatının hükümlerinin Evkaf U. Müdürlüğü memurlarına da teşmiline dair kanun lâyihası ile mezkûr idarenin 1933 senesi bütçesini müzakere ve kabul edilmiştir.

Bütçe lâyihasına göre, Evkaf idaresinin 1933 senesi masarifatı karşılığı olarak 2 milyon 498 bin 683 lira tahsisat verilmekte ve varidatı da 2 milyon 98 bin 700 lira tahmin edilmektedir.

Bundan sonra Hariciye Vekâleti teşkilât kanunu müzakere ve kabul edilmiştir. Teşkilât kanunun bir maddesine göre Hariciye Vekâleti memurlarına tahsil edilmek için hariciye meslekiyle alâkadar olan yüksek devlet mektepleri hukukunu temin ettiği maarif vekâletince tanınan yüksek bir mektepten mezun olmak ve garp lisanlarından lâakal birisine vâkıf bulunmak ve hariciye vekâletinde müteşekkil imtihan komisyonunda açılan müsabakada kazanmak şarttır.

Kabul edilen diğer bir kanunla hazineye ait olarak bedelleri taksitle ödenmek şartiyle 25 mart 1931 tarihine kadar satılan her türlü ziraate müsait erazi ile zirai mahsulâtı ihzar, imal ve tasfiye eden veya faaliyeti alâkadar mahsulâtı ile alâkadar olan imalâthane, tasirhane, fabrika ve mümasillerini yahut bir mesken ve ya irat getirmiyen arsa satın alanların borçları ihale tarihinden itibaren 20 taksitte alınmak ve akar mahiyetindeki diğer mallar borçları da her kaç taksit kalmış ise taksit müddetleri bir misil tezyit edilmek üzre tecil edilmistir.

Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Vergi tahsilât komisyonunda

ANKARA, 25 (Milliyet) — Vergi ve tahsisat komisyonlarında bulunacak zevata hakkı huzur verilmesi hakkında Meclise bir lâyiha verildi.

Devlete ait binalar

ANKARA, 25 (Milliyet) — Devlete ait binalardan bazıların satılarak bedelile resmi mebani inşası hakkındaki lâyiha Meclise verildi.

Seyyar aşiret çocuklarının tahsili

ANKARA, 25 (Telefonla) — Seyyar aşiretler çocuklarının ilk tahsillerini temin için seyyar muallimler tayini lâyihası Meclise verildi.

Devlet şûrasında münhal azalıklar

ANKARA, 25 (Telefonla) — Devlet şûrasında münhal olan dört azalık için intihap yapılması hakkında hükûmet bir tezkere ile Meclise müracaatta bulunmuştur.

Iki kamyonet çarpışlı

İZMİR, 25 (Milliyet) — Kemalpaşanın Sevanda mevkiinde iki kamyonet çarpışmıştır. Müsademe neticesinde Mustafa Efendinin idaresindeki 19 numaralı kamyonet iki metre derinlikte bir hendeğe yuvarlanmış ve şoför ağır surette yaralanmıştır.

Kükürt ihtikârı yapanlar

İZMİR, 25 (Milliyet) — Kükürt ihtikârı yaptıkları iddia edilen beş tacirden üçüncünün ihtikâr yaptıkları vilâyet ihtikâr tetkik komisyonunda tesbit edilmiş, bu üç tacir Adliyeye verilmiştir. Diğerleri hakkında tahkikat devam etmektedir.

Izmirde Malta humması hastalığı

İZMİR, 25 (Milliyet) — Senelerden beri görünmiyen Malta humması hastalığı baş göstermiştir. Vilâyet dahilinde altı vak'a tesbit edilmiştir.

Zelzele

Dadyada sarsıntılar tekrar başladı

MUQLA, 25 (A.A.) — Dadayda sarsıntılar tekrar başlamıştır. Salı günü gecesi ve dünkü gün altı defa sarsıntı olmuştur. Eski sarsıntılardan husule gelen çatlaklar daha ziyade açılmıştır. Halk çadırlarda oturuyor. Nüfusça zayiat ve hasarat yoktur.

Jandarma mektebi

ANKARA, 25 (Milliyet) — Ankarada bir jandarma mektebi inşası kararlaştı.

Yolda öldu..

İZMİR, 25 (Milliyet) — Ayılıkta Şevkinin tabanca ile yaralandığı Sait Efendi şehrimizde hastanesine getirilirken Karşıyakada ölmüştür.

ŞEHİR HABERLERİ

Tırpan

Cayır, Cayır!

Fazıl Ahmet Bf. ye

Almanyada yeni başlayan siyasî ve içtimaî cereyanlar harp sonunda kendini gösteren fikir inkılâplarının yeni bir safhasıdır.

Avrupanın bir buçuk iki asır yaşayan siyasî ve içtimaî kanaatleri birer birer yıkılıyor ve yerlerine bu yeni fikir ve telâkki cereyanları kaim oluyor. Bu cereyanların hükûmet şekillerinde, idare sistemlerinde mühim değişiklikler yaptığına da şahit oluyoruz.

Yeni Alman rejimi sıkı bir inzibat ve kuvvetli bir inkılâp hamlesile yürüyor.

Bunun bir tekâmüle mi veyahut istihaleye delâlet edeceğini münakaşa etmek doğru olmaz. Yalnız vaktile Fransa inkılâbının Avrupada uyandırdığı hisler ve fikirler gibi bugün de Almanyada başlıyan fikir ve telâkki tebeddüllerinin komşu memleketlerde taze bir hava uyandıramıyacağını kimse temin edemez.

Bu hareketler arasında meselâ Almanların eski devirleri ve Alman ırkından başka teşekkülleri ifade eden kitaplarına cayır cayır yaktıklarına şahit oluyoruz.

Bundan maksat yeni zihniyeti dünün tesirinden kurtarmak ve mazi ile mevcut fikri rabıtaları kesip atmaktan başka bir şey olamaz.

Fransa gazeteleri muhtelif inkılâp devirlerinde tesadüf edilen bu (Autodofé) nin Alman inkılâpçıları tarafından tekrar edilmesini yeni siyasî ve içtimaî fikir propagandacılarının bir nümayişi telâkki ediyorlar.

Vaktile en yeni ve en ileri hareketlerin başında bulunan Fransız efkârının İtalya ve Almanyada başlayan bu inkılâba bigâne görünmesini harp sonunda Avrupanın efendisi mevkiine çıkan muzaffer Fransanın muhafazakârlık kayguşuna bağışlamak lâzımdır.

Biz İtalya ve Almanya gibi değil daha çok radikal bir inkılâp geçirdiğimiz için bu fikir hareketleri bize hiç te aykırı gelmiyor.

Geçen gün Fazıl Ahmet Beyin Millet Meclisimizde eski devri terennüm eden edebiyata dair söylediği fikirleri bu noktadan tam yerinde ve zamanında ifade edilmiş hakikatler gibi telâkki edebiliriz. Zeki, ince hisli edip arkadaşımızın dediği gibi yeni harfler eski devri, eski rejimi çürük ve iptidaî şark akidelerini söyleyen edebiyata bir duvar vazifesi görmüştür.

Fakat yeni hayata, yeni âleme doğan taze Türk nesillerini dünün bu müteaffin havasından tamamile kurtarmak için bizim de bir Autodofé hareketi yapmamız, medreseyi, tasavvufu, tekkeyi, halvet âlimlerini, yani fikrî ve içtimaî hiç bir kıymet ifade etmeyen bütün eski eserleri ihrakı binnar etmemiz lâzımdır.

İstipdat devri hürriyete, insanlığa ait eserleri Çenberlitaş hamamının külhanlarında harıl harıl yakardı. Cümhuriyet nesli de dünü ifade eden ve yeni nesle çirkin, iğrenç levhalar gösteren eski kitaplar cayır çayır yakmalıdır.

Burhan Cahit

Poliste

Kaçak boya

Salâcık'ta balıkçı Yorgi'nin sandalında bir miktar kaçak yağlı boya bulunarak müsadere edilmiş ve Yorgi hakkında takibata başlanmıştır.

Falcı

Beyoğlunda Bursa sokağında oturan Madam Anna, İsmail ve Nuretinin falına bakarken yakalanmıştır.

Henüz doğmuş ölü çocuk

Süleymaniyede madeni eşya fabrikası arkasında henüz doğmuş ölü bir çocuğu bulunmuştur.

Kıskançlık

Karagümrükte oturan Arap Saimin karısı Şevkiye Hanım ile metresi Lâtife aralarında kıskançlık yüzünden kavga çıkmıştır. Şevkiye dayak yemiştir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

25 MAYIS 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili kuponsuz	96,50	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	20,—	Tramvay	—.—
Şark d. yolları	2.70	Tünel	—.—
D. Muvahhide	52.25	Rıhtımı	18,25
Gümrükler	5,75		
Saydî mahî	7.—	Anadolu I	44.75
Bağdat	11.75	„ III	46.25
T. askeriye	7,75	messil	55.65

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Bomonti Derkes kuponsuz	21.—
„ „ Hamiline	9,50	Çimento	29,30
„ „ Müessis	102	İttihat dey. kuponsuz	12.15
Anadolu Hisse	25.20	Şark dey.	2.35
Tramvay	51.30	Balya	2.50
Reji	3,80	Şark m. ecza	2,85
Sir. hariye	15.—		
Telefon	13.—		

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	15.95
Londra	714.5	Viyana	4,13,25
Nüyork	54.80	Madrit	5.54,65
Milano	9,12	Berlin	2.025
Brüksel	3.41	Varşova	4,215
Atina	8265	Peşte	3,75,25
Cenevre	245.70	Belgrat	35
Sofia	68.29	Bükreş	79,85
Amsterdam	1.18	Moskova	1090.75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171.—	1 Şilin, Av.	24.—
1 İsterlin	710,5	1 Pezeta	17.—
1 Dolar	180	1 Mark	47.—
20 Liret	218	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33.—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23.—
20 i. İsviçre	820.	20 Dinar	55.—
20 Leva	26.—	1 Çernoveç	—.—
1 Florin	88.—	1 Altın	933
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	33.—
		Banknot	2.—

Ekonomi

İptidaî maddeler

Dahilde sarfı için tedbirler alınacak

Aldığımız malûmata nazaran İktısat Vekâleti sanayiimizin himayesi yolunda yeni bir prensip vazetmektedir. Şimdiye kadar, sanayiin memleket dahilinde inkişafını temin için her kısım sanayi müstemirren ve kabil olduğu kadar müsavi şartlar altında himaye edilmekte idi. Teşviki sanayi kanunile ve sair kanunlar ve kararnamelerle devam ettirilmekte olan bu himaye sistemi son beş, altı sene içinde şayanı dikkat bir inkişaf vücude getirmiştir. Bu müsavi himaye mevaddı iptidaiyesi memleket haricinden gelen sanayiin de genişlemesinitemin etmiştir. Hattâ bir kısım sanayi için mevaddı iptidaiyenin memleket dahilinden temini kabil olduğu halde daha kolay olduğu veya pek cüz'î de olsa daha ucuza tedarik edilebileceği için sahipleri mevaddı iptidaiyelerini hariçten getirmek yolunu tercih etmişlerdir. İktısat vekâleti dahilde yetişen mevaddı iptidaiyenin de himayesi için iptidaî maddelerimizin dahilî sanayide revacını temin yolunda bazı tedbirler almağa karar vermiştir. Hükûmet mevaddı iptidaiyesini dahilden tedarik eden sanayii daha fazla ve ayrıca himaye edecektir. Bu, diğer sanayiin görmekte oldukları himayeye mâni olmıyacak, yalnız sanayicilerimizi ihtiyaçları olan iptidaî maddeleri dahilden tedarke sevkedecektir.

Koyun kırkımı

Gelen malûmata nazaran memleketin muhtelif kısımlarında koyun kırkımı başlamıştır. Bu seneki kırkım vaziyetinin ne olacağı hakkında bittabi şimdiden bir tahmin yapılamamaktadır. İktısat vekâleti Ticaret odalarından geçen seneden kalan yapağı stokunun mikdarını sormuştur.

Çilek ihracatı

Bulgaristan geçen sene çilek ihracatı için bir çok tecrübeler yapmış ve muvaffak ta olmuştu. Bulgaristan bilhassa tayyare ile geçen sene çokça çilek ihraç etmişti. Gelen haberlere göre Bulgarlar bu sene daha ucuz vasıtalarla, filigrafik tesisatlı vagonlarla çilek ihracı için tertibat almaktadırlar. Bu şekilde Bulgarlar çok çilek ihraç edebileceklerini ümit etmektedirler.. Ticaret odası bu teşebbüsleri alâka ile takip etmektedir. Şark demiryolları da çilek ihracının kabil olup olmadığını tetkik etmektedir.

Yeni orman kanunu

Meclis encümenlerinden geçmiş olan yeni orman kanununa büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir. Kanun lâyihasına İktısat encümeninde bazı ilâveler yapılmıştır. Yeni orman kanunu ormancılarımızın bir gelir kaynağı olarak işletilmesini temin edeceği gibi, kereste ticaret ve ihracatını tanzim edecek mahiyettedir. Verilen malûmata göre kanunda yeni bir şekil olarak köylü için hususî orman parçaları ayırması için hüküm konulmuştur. Bu şeklin çok nafi olacağı muhakkak addedilmektedir.

Romanyaya balık ihracatımız

Türkiye - Romanya arasında yeni yapılacak ticaret muahedesinde nazarı dikkate alınmak üzere Balıkçılar Cemiyeti İktısat vekâletine bir rapor göndermiştir. Bunda evvelce en iyi balık müşterimiz olan Romanyanın son senelerde balık ihracatımızı tahdit eder mahiyette koyduğu kayıtlar hatırlatılmakta ve yeni muahedede bunun nazarı dikkate alınması rica edilmektedir.

Pamuk cinsinin ıslahı

Ziraat vekâletinin Amerikadan getirttiği 4500 küsur kilo pamuk tohumu, Adanada eski tohumların ekildiği tarlalardan uzak yerlerde ekilecek ve 100 bin kilo yeni tohum yetiştirilecektir. Bu yetiştirilecek tohumlar çiftçiye tevzi edilerek Adanada daha yüksek neviden pamuk yetiştirilecektir.

Bu pamuklarla, memleketimizin mensucat sanayiinin ihtiyacı temin edilecektir.

Kontenjan

Yeni kontenjan kararnamesi, dünkü Resmî Gazetede intişar etmiştir. Yeni kararnamede, şimdikine nazaran hayli tadilât vardır. Yarın İstanbul gümrüklerine tebliği beklenmektedir.

Konserve ihracatımız

Konserve ihracatımız son zamanlarda esaslı bir durgunluk geçirmiştir. Dünya buhranının son derece sıkı bir hal alması bilhassa her memleketin koyduğu kontenjan ve döviz takyidatı bu durgunlukta başlıca âmildir. Hemen hemen her memlekette vazedilen kontenjanların ilk sarfında konserveler gelmektedir. Bir kısım memleketler ise konserve ithalâtını büsbütün menetmişlerdir. Son haftalarda sebze konservesi ihracatımız biraz canlanmıştır. Marsilyaya 1200 kilo konserve sevkedilmiştir. Almanyaya da bir mikdar konserve gönderilmiştir. Bu sene ihracatın daha müsait olacağı tahmin edilmektedir.

Belediyede

Sene sonu

Avans hesapları kapatılacak

Mali sene sonu olması dolayısile Belediye şubelere bir tamim göndererek avans hesaplarının kapatılmasını ve hiç masraf yapılmamasını bildirmiştir.

Tasmalı köpekler

Sokak köpekleri öldürülürken yanlışlıkla tasmalı ev köpeklerinin de öldürüldüğüne dair şikâyetler olmuştur. Belediye şubelere bir tamim yaparak bu hususa dikkat edilmesini bildirmiştir.

Modada çocuk bahçesi

Modadaki çocuk bahçesinin bütün hazırlıkları ikmal edilmiştir.

Bahçe haziran başında merasimle açılacaktır.

Levazım deposu

Şimdiye kadar Belediye yeni açtığı hastane ve saire gibi müessesat için lâzım olan eşyayı ihtiyaç hâsıl oldukça perakende olarak satın almakta idi. Bu gibi eşya ve levazımın böyle satın alınması Belediyeye pahalı mal olmakta ve bu yüzden belediye bütçesi oldukça mühim zarar görmekte idi.

Bu zararın önüne geçmek üzere Belediye yeni bir karar vermiştir. Karara nazaran kendisine lâzım olan eşya ve levazımı toptan olarak fazlaca satın alıp bir depoya dolduracak ve bilâhare lüzumu oldukça buradan sarfedecektir.

Toptan alınacak eşya için Belediye büyük bir depo açacaktır. Bu karar önümüzdeki sene tatbik edilecektir.

Vilâyette

Üç aylıklar

Dağıtılma işleri tanzim edilecek

Defterdar Mustafa Bey şubeleri teftiş etmiştir. Bundan başka mal müdürleri Defterdarlıkta toplanarak haziranın başında verilecek olan üçer aylıkların dağıtılması işini tanzim etmişlerdir.

Vali geldi

Vilâyet ve Belediyeye ait işler için Ankara'ya gitmiş olan Vali ve Belediye Reisi Muhittin Bey dün şehrimize dönmüştür.

Muhittin Bey, doğruca Vilâyete gelerek bir müddet çalışmış ve muavin Ali Rıza Beyle görüşmüştür.

Dosyaların devri

İskân idaresinden Tapu İdaresine, muamelesi biten dosyalar verilmiştir. Fakat alâkadarlardan ancak üç kişi müracaat ederek Tapu senetlerini almıştır. Alâkadarların müracaatları beklenmektedir.

İcra daireleri üç gün muamele yapmıyacaklar

Yeni mali sene başlangıcı dolayısiyla icra dairelerindeki hesap defter ve kayıtları tetkik ve yeni seneye devir muamelesi yapılacağından haziranın birinci, üçüncü ve dördüncü günleri bütün icra daireleri tahsilât ve tediyat icra etmiyeceklerdir. O günlerde icra daireleri yalnız müstacel mevada bakacaklardır.

Maarifte

Mecburî tekaüt

Maarif müdürlüğü listeyi hazırlayor

İstanbul ilk tedrisat muallimlerinden 1284 tevellütlü olanların önümüzdeki 13 mayısta mecburî tekaüde sevkleri lâzım gelmektedir. Maarif müdürlüğü tekaüde sevkedilecek bu kabil muallimlerin listesini hazırlamaktadır.

Avusturyalı profesörler

Şehrimize geldiğini yazdığımız Avusturya profesörlerinden M. Tschermak ve M. Adametz dün Darülfünunda birer konferans vermişlerdir. Prof. Tschermak ın konferansı "Tohum ıslahciliği ve yenilikleri" ve Prof. Adametz'in konferansı da "ev hayvanlarının menşei" hakkında idi.

Profesörler bugün Yeşilköy Tohum Islah İstasyonu ile Halkalı Ziraat mektebini ziyaret edeceklerdir. Yarın Yalovaya gidecekler, oradan Bursa, Karacabey harasını gezecekler, Eskişehirde Çifteler çiftliğini gördükten sonra Ankaraya gideceklerdir.

Profesörler şimdiye kadar Orman ve Baytar mekteplerini ve Erenköyündeki Büyükderede asma fidanlıklarını ve Maltepedeki tütün tarlarını görmüşlerdir.

Belediye dün akşam profesörler şerefine Perapalasta bir ziyafet vermiştir.

Müsamere

Amerikan kız koleji talebeleri dün akşam saat beşte Tepebaşı tiyatrosunda bir müsamere vermiştir.

İlk tedrisat vaziyeti

Maarif müdürlüğü İstanbul ilk tedrisat umumî vaziyeti hakkında üç büyük istatistik vücude getirmektedir. Bunlardan biri muallim vaziyetine, diğer ikisi talebe vaziyeti hakkındadır. Bu istatistikler yakında Maarif Vekâletine gönderilecektir.

Sahte yüzlükler

Londradaki banknot matbaasında ne diyorlar?

Türk evrakı naktiyesi tedavüle çıkalı beri, tek sahte evrakı naktiye vakası çıkmamıştı. Bu da şüphesiz paralarımızın en yeni ve en ileri usullerle basılmış olmasından ileri geliyordu. Hatırlardadır ki paralar sıkı bir münakasa ile İngilterenin yüz seneden ziyade bir zaman danberi en ileri gelen tabı müesseselerinden sayılan Thomas De La Rue matbaasında basılmıştı. Bunlar Faydus denilen bir usulle basılmıştır ki bu usulde tabın taklidi gayet güç, hemen hemen imkânsız sayılır.

Bütün bunlara rağmen son günlerde yüz liralık kâğıtların taklitleri ortaya çıkması memlekette bir merak uyandırmıştır. Cümhuriyet Merkez Bankası, bu taklit kâğıtlardan birini Londrada Thomas De La Rue müessesesine göndererek oranın da fennî mütaleasını sormuştur.

Şimdiye kadar elde edilen sahte kâğıtlar - hep yüz liralık olmak üzere - yalnız 14 kâğıttan ibarettir. Bir liralık gibi sürmesi daha kolay kâğıtlar varken neden yüz liralık kâğıdın taklidine kalkışıldığı da merak edilecek bir noktadır.

Sahte kâğıtların bu azlığı, taklidin farkına ilk varılır varılmaz meselenin hemen ilân edilmesinden ve zabıtanın sıkı takiplerinden husule gelen korkuya hamledilmektedir.

Banknotlarımızı basan müessesenin mütaleasına göre taklit kolayıkla farkedilebilecek surette yapılmış olmakla beraber meraklı ve sanatkâr bir elden çıktığı bazı çizgilerinin elle yapılmış incelikte olmasından istidlâl edilmektedir. Miktarın azlığından ve ilânın akabında sürümün kesilmesinden taklidin memleket dahilinde yapılmış olması kanaatini vermiştir.

Zabıta bütün ipuclarını sıkı sıkıya takip ederek bu sahtekârlığın faillerini aramaktadır. Yakında mücrimlerin ele geçirileceği ümit edilmektedir.

Yüz liralıkların taklit edilmiş olması üzerine yeni harflerle yüz liralık yeni evrakı naktiye bastırılması düşünülmüş ise de bilâhare bundan sarfınazar edilmiştir. Zira miktarı mahdut olan yalnız yüz liralıkların yeniden tabına tevessül etmektense, evrakı naktiyemizin yeni harflerle ve mutena bir tarzda bastırılmasına tevessül daha faydalı olacağı mülâhaza olunmuştur. Fakat diğer paraların ihtiyat miktarından büyük bir kısmı henüz Merkez Bankası kasalarında durduğundan, bu sırada böyle bir masraf ihtiyarına da lüzum görülmemiştir.

Kısa haberler

* Bugün Vice Roy of India vapuru ile şehrimize 300 İngiliz seyyahı gelecektir.

Fransada Türk sigaraları

İnhisarlar umum müdürlüğünden gönderilmiştir:

"Gazetenizin 20 Mayıs 1933 tarihli nüshasında fransızların Türk sigarası namile yeni bir sigara yaptıkları hakkında çıkan bir haberin aslı tahkik olundu. Meselenin hakikati şundan ibaret olduğu anlaşıldı:

Fransadaki bayiimiz vasıtasile Fransa piyasasında satılmakta olan "Corps diplomatique" ismindeki bir nevi sigaramız görülen lüzum üzerine mezkûr piyasadan kaldırılmış ve onun yerine "Cigarette Turque" namile 66 No. yeni bir nevi sigara çıkarılmıştır. Fransada yeni piyasaya çıktığı yazılan sigara idaremiz mamulâtından olan bu nevidir. Yoksa Fransız Rejisi kendi imal eylediği sigaralardan birine Türk sigarası ismini vermiş değildir..

Keyfiyetin bu suretle tashihini rica ve bilvesile teyidi hürmet eyleriz efendim."

Mahkemelerde

Bostanda keşif yapılacak

Lâlezar bostanında Muradı nasıl öldürdükleri kat'î surette anlaşılacak

Şehrimizde Lâlezar bostanında bahçıvan Muradı öldürmekten suçlu Arnavut Kenanın muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü muhakemede şahitlerden Hacıbekir zade Hüseyin Efendiyle Bahçıvanlar cemiyeti reisi Yusuf B. yin müvacehesi yapılacaktı. Yusuf B. gelmemişti, ifadesi okundu ve Hüseyin Efendiye kendi ifadesile aradaki mübayenetin sebebi soruldu. Bu esnada da Yusuf Bey mahkemeye geldi ve müvacehe yapıldı. Hüseyin Efendi bahçevan Ramizin Muradı tuttuğunu ve Kenanın bu esnada, yani Muradın eli kolu zaptedilmiş bir vaziyette iken Muradı vurduğunu söylemiş, Yusuf Bey de ayni ifadeyi teyit etmiştir. Bundan sonra müdafaa vekilleri mahkemeye bir istida vererek hâdise esnasında ayağından yaralanan Şükrü Efendinin şahit olarak dinlenmesini istemişlerdir. Suçlu vekilleri bundan sonra bir istida daha vererek 4 müdafaa şahidi ikame etmişlerdir. Bir üçüncü ve bir dördüncü istida ile de hâdise mahallinde keşif yapılmasını ve maznunun tahliyesini istemişlerdir. İddia makamı tahliye talebinin reddini, gösterilen müdafaa şahitlerinin celbini ve hâdise mahallinde keşif yapılmasını, şahitlerin de bu keşfe çağırılmalarını istemiştir. Keyfiyet müzakere edildikten sonra şahitlerin çağırılmasına, keşfin yapılmasına karar verilmiş, tahliye talebi reddolunmuş, muhakeme 22 hazirana bırakılmıştır.

Suçlunun sabıkası sorulacak

Tahtakalede Emanetçi Mehmet Emin Efendiyi öldüren Zafranbolulu simitçi Eminin muhakemesine dün ağırcezada devam edilmiştir. Maznun mahkemeye bir istida vermiş ve şahit ikame etmek istemiştir. Mahkeme uzun bir müzakereden sonra bu talebi reddetmiş, suçlunun sabıkalarının sorulmasına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Korudaki cinayet

Bekçisi olduğu ormandan odun kestiği için Beykozda Şaban isminde bir adamı öldürmekten suçlu korucu Alinin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü muhakemede dinlenilen şahitler Şabanı Alinin vurduğunu söylemişlerdir. Şabanın babası bir istida vererek yeni şahitler ikame etmiş, mahkeme bu şahitlerin beşer beşer celbine karar vermiş, muhakeme 6 temmuza bırakılmıştır.

Maktul tehdidi haber verdi mi?

Kasımpaşada Şükrü isminde bir gence öldürmekten suçlu Akifin muhakemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.. Muhakemede davacı vekili bir istida vererek cinayetten iki gün evvel maktulün Kasımpaşa merkezine müracaat ederek Akifin kendisini öldürmek istediğini haber verdiğini bildirmiş, bu cihetin tesbiti için şahit celbini ve on bin lira tazminata hükmedilmesini istemiştir. Suçlu vekili bu şahitlerin celbine lüzum olmadığını söylemiş, fakat iddia makamı davacı vekilinin talebine iştirak etmiştir. Heyeti hâkime keyfiyeti müzakere etmiş, fakat dava evrakının daha etraflı tetkiki ve ondan sonra bir karar verilmesi için muhakemeyi 29 hazirana bırakmıştır.

Zimmete para geçirme davası

Zimmetlerine para geçirmekten suçlu Kadıköy belediyesi sabık muhasebecisi Cemal ve veznedarı Ahmet Beylerin muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. 9 sene evvelisine ait olan ve 30 küsur bin liranın belediye veznesinden çıkmış olmasına dair bulunan bu muhakemenin dünkü celsesinde Yörük Ali, Rıhtım Şirketi memuru Süleyman, komiser Emin, Zekeriya, müteahhit Abdülhak ve Ayetullah beyler şahit olarak dinlenmişlerdir. Bu şahitler her iki suçlunun da çok namuslu birer memur olduklarını söylemişlerdir. Muhakeme diğer şahitlerin celbi için 15 hazirana bırakılmıştır.

Silâh kaçakçılığı

Geçenlerde silâh kaçakçılığı meselesinden dolayı 8 inci ihtisas mahkemesince Yako ve Aziz Efendiler 6 şar ay hapse mahkûm edilmiş ve ele geçen sekiz tabancayı Yako ve Aziz efendilere sattığı iddia edilen Alman tebaasından Jozef Ef. de beraet etmişti. Temyiz mahkemesi bu kararı bozmuştur. Josef Efendi iki haftadanberi aranmış, nihayet dün bulunabilmiş ve ihtisas mahkemesince dün bu davanın yeniden rüyetine başlanmıştır.

Limon kaçakçılığı davası

2900 küsur sandık limon kaçakçılığından dolayı limon kralı Diyamandi Ef. ortağı Muçakis, kâtibi Argiri, gümrük muayene memuru Ali, kolcu Arif Efendilerin mevkufen ve muhafaza memurları İsmail Hakı, Şükrü ve Aziz efendilerin gayrimevkuf olarak muhakemelerine dün öğleden evvel gümrükteki 8inci ihtisas mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü celsede Diyamandi Ef. ve rüfekasile Ali Efendinin isticvapları yapılmıştır.. Diyamandi Ef. muhtelif iddialarda bulunarak ezcümle, gümrük resmini tediye ettiği halde bazı mallarının kendisine teslim edilmemiş ve verdiği gümrük resminin de iade olunmamış bulunduğunu ifade söylemiştir. Limon kralı, bundan başka bazı parti mallarının da eksik gelmiş olduğu için acentelerden tazminat istemiş ve bir kısmını almış bulunduğunu da iddia etmiştir.

Mahkeme, bu cihetlerin gümrük İdaresinden sorulmasına ve bu kaçakçılık meselesinden dolayı istintak hâkimliğince malûmatlarına müracaat edilmiş olan ekserisi tuccardan on bir kişinin şahit sıfatile dinlenmesine karar vermiştir. Muhakemeye pazar günü devam edilecektir.

FELEK

Ben lâf etmiyeyim mi?.

Karilerimden biri ekseri mektup yazanların âdetine uyarak imzasız olarak gönderdiği bir mektupta bilir bilmez her şeye karışan bir muharrirden bahsettikten sonra bana şu fıkrayı yazıyor. Fıkralar vardır ki; para gibi her devirde geçer. Bu da o neviden olduğu için naklediyorum.

Mahdut fikirli bir hatun kocasına sorar:

— Komşumuz Ayşe Hanımın kocası imam efendi ne iş yapar?.

— Kadınım! İmam diyorsun ya!

— Aman, karısının adını soracaktım.

— Canım, Ayşe Hanım dedin ya!.

— Of, nerede otururlar diyecektim.

— Allah Allah, komşumuz dedin ya!...

— Efendi! Ben hiç lâf etmiyecek miyim?!..

Aynanın keşfinden evvel

Dün berber dükânında bir arkadaşla beraberdim. Aynaya bakıp saçlarını, üstünü başını düzeltiyordu. Elinden tarağı bıraktı ve bana sordu:

— Ayna icat edilmeden evvel acaba insanlar kendilerini nasıl zannederlerdi...

Cevap verdim:

— Şimdiki gibi...

— Anlamadım...

— Karakterlerimizi ve hakiki kıymetimizi kendimize gösterecek bir ayna icat olununcaya kadar mânevî çehremizi nasıl tevehhüm ediyorsak, ayna icat edilmeden evvel de herkes kendini dünya güzeli zannederlerdi...

A. Daver Bey ağabeyimize

Üstat! Ben şiirden anlamam. Karilerimden birisi sizin dünkü yazının sonundaki Namık Kemalden naklen yazdığınız mısraa ilişiyor.

"Sana senden gelir âlemde ger imdat lâzımsa"

Şeklinde çıkmış olan mısraın aslı şu beyit imiş.

"Sana senden gelir bir işte ancak dad lâzımsa.
Ümidin kes zaferden gayrıdan imdat lâzımsa"

Hürmetler...

FELEK

Âli karar

Geri kalan dosyalar ne yapılacak?

Âli karar heyetinin müddeti hitam bulduğu cihetle tetkiki ikmal edilemiyen doksan küsur dosya hakkında hükûmetin yakında Millet Meclisine bir teklifte bulunması bekleniyor.

Dosya sahiplerinin Millet Meclisine vâki müracaatları istida encümeninde; yapılacak muameleye dair bir karar verilmesine intizaren, elde tutulmuş, ve teşkilâtı esasiye kanunu hükümlerine göre alâkadarlara zamanında cevap verilememiştir.

Meclis heyeti umumiyesinin evvelce verdiği bir karar mucibince bu nevi müracaatlar alâkadar encümenlerce tetkik edilememektedir.

Bu vaziyet karşısında Meclis riyaseti geçen içtima senesinde bu müracaatlar için nasıl bir muamele yapılacağı hakkında hükûmetin mütaleasını Başvekâletten sormuştu. Hükûmetin Meclise yapacağı teklif, bu tezkerenin cevabını teşkil edecektir. Teklifin ne mahiyette olacağı henüz malûm değilse de, geriye kalmış olan bu dosyalar üzerinde tetkikatı ikmal için bir merci tayin edilmesinin istenilmesi muhtemeldir.

Adliye encümeni ile istida encümeninden mürekkep bir muhtelit encümenin bu vazifeyi pekalâ görebileceği ve âli karar heyetinin tekrar teşkili suretile masraf ihtiyarına lüzum görülmiyeceği kanaatı vardır. Ancak bu takdirde halen istida encümeni reisi bulunan Rize mebusu Atıf Beyin muhtelit encümene iştirak etmemesi lâzım geleceği bir mütalea olarak ortaya atılmaktadır. Zira Atıf Bey heyeti mahsusanın reisi idi. Ve âli karar heyetinin teşkiline dair lâyiha mecliste görüşülürken bu teşekküle mu halif kalmıştı.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre âli karar heyeti reisi Emin Paşanın, riyaset ettiği heyet müddetini ikmal edip te dağılırken hükûmete vermiş olduğu raporda ileri sürdüğü bir mütaleanın da nazarı dikkate alınması ihtimali vardır. Bu raporda gerek heyeti mahsusa kararlarının, gerekse âli karar heyeti kararlarının keenlemyekûn addedilmesi, adaletin yerini bulması için elzem gösterilmişti. Zira heyeti mahsusanın haklarında karar verdiği kimseler içinde pek çok masum vatandaşlar olduğu kadar, dosyaları heyete tevdi edilemediği için haklarında karar verilemiyen ve bu sayede kurtulan yüzlerce kimse vardır.

Bu vaziyetler nazarı dikkate alınarak hükûmetin meclise yakında yapacağı teklife ehemmiyet verilmekte, ve divanı âli ile istiklâl mahkemelerince mahkûm olanlara tekaüt maaslarını iade etmek gibi yüksek bir şefkat eseri gösteren B. Millet Meclisinin bu meselede de adalet hissi ile hareket edeceğine şüphe olunmamaktadır.

Haftalık Siyasî İcmal

Beynelmilel siyaset barometresi hayli yükselmişti. Cenevrede müzakereler çıkmaza girdi. Dançig koridorunda Hitleristler tarafından yapılan bazı teşebbüsler ve emrivakiler üzerine tehlikeli bir vaziyet belirdi. Avusturya Nazileri arasında şüpheli hareketler görüldü. Von Papen harbin kudsiyetinden bahsetmeğe başladı. Başvekil muavini başka sözler arasında dedi ki: "Kadın için çocuk doğurmak nasıl bir vazife ise, erkek için de harp yapmak öyle bir borçtur.„ Almanyanın Versailles muahedesini yırtacağı söylendi. İngiliz Harbiye Nazırı Lord Halsham da müeyyidelerden bahsetti. Hülâsa barometre fırtınaya işaret ediyordu.

İki nutuk barometreyi indirdi: Reisicümhur Roosevelt'in bütün dünya devletleri reislerine hitap eden beyannamesi. Ve Hitler'in nutku. Alman Başvekili, Cenevrede müzakerelerin çıkmaza girmesi üzerine Alman Hükûmetinin takip edeceği siyaseti izah etmek üzere geçen çarşamba günü Reichstag'ı içtimaa davet etmişti. Bütün dünya biliyor ki Hitler meclisten her istediğini yapmıya salâhiyet almıştır. Bu salâhiyet o kadar vâsidir ki meclise sormaksızın Almanyanın Teşkilâtıesasiyesini bile değiştirdi. O halde "Haricî siyaseti izah„ tan maksat ne idi? Neden bunu meclise izah etmek lüzumunu görsün? Bütün dünya, Hitler'in Versailles muahedesinin bütün hükümleri ifa edilmiştir demek için bir sahne hazırlamakta olduğuna hükmetti. Meğer sahne, İngiliz teklifinin kabul edileceğini bildirmek için hazırlanıyormuş! Yani bütün bu hazırlık bir blöften ibaretmiş.

Hitler Almanya için müsavatta tekrar ısrar etti. Ancak bir intikal devri kabul edeceğini bildirdi. Bu müddet zarfında eğer diger devletler de silâhlarını Almanyanın raddesine indirmezlerse Almanya silâhlanacak. Sonra Almanyanın müdafaa silâhlarından mahrum edilemiyeceğini söyledi. Alman milletinin hayat hakkından ve Versailles muahedesinin haksızlığından velhâsıl gürültü içine şunu sıkıştırdı ki Almanya Reichswehr yani 12 senelik hizmetle alınan askerî teşkilâtını dağtımıya ve İngiliz teklifindeki kısa müddetli mecburî hizmetle alınan ordu teşkilâtını kabul etmeğe hazırdır. Esasen Cenevredeki düğüm de bu idi. Bütün dünya Hitler'i alkışladı. Fakat Hitler de Brüning oldu.

Hitler'in nutkundan sonra Cenevre'de silâhsızlanma konferansı toplandı. Konferansta söz alan Alman murahhası Nadolny, ileriye sürdüğü tadil tekliflerini geri aldı. Ve İngiliz teklifini yalnız "Münakaşa ve müzakere için değil, mukavele için de„ bir esas olarak kabul ettiğini bildirdi. Bunun üzerine konferans çıkmazdan çıkmış oldu ve şimdi inişli çıkışlı yoluna devam etmektedir.

* * *

Amerika Reisicümhurunun bütün cihan devletleri reislerine gönderdiği beyanname bazı umumî prensiplere temas ediyordu. Beyannamenin şümûl ve ehemmiyeti ancak Cenevredeki Amerika murahhası bunu tefsir ettikten sonra anlaşılacaktı. Bunun içindir ki Rooseveltin beyannamesini okuduktan sonra herkesin gözü Cenevreye döndü. İki gün evvel sözalan Amerika murahhası Mr. Norman Davis Amerikanın silâhsızlanma ve teminat meseleleri hakkında noktai nazarını izah etti. Amerika İngiliz teklifini esas itibarile kabul ediyor. Taarruz silâhlarının ilgasını, Almanya ile diger devletler arasındaki müsavatın kabul edilmesini ve silâhsızlanma hakkında kararlaştırılacak hükümlerin beynelmilel bir daimî komisyon tarafından mürakabe edilmesini teklif ediyor. Teminat hakkında Amerikanın noktainazarı daima ehemmiyetlidir. Çünkü Amerika bu noktada muhterizdir. Emniyet meselesile çok alâkadar olan Fransa da Amerikanın emniyet meselesine iştirakine ehemmiyet veriyor. Mr. Davis tecavüzün tarif edilmesini ve mütecaviz devlet aleyhinde alınacak tedbirleri hükümsüz bırakmak için Amerikanın bir harekette bulunmıyacağını bildirmiştir. Ajansın malûm olan çetrefil lisanile Amerikanın bu nokta etrafındaki taahhüdü şu yolda anlatılıyor:

"Her hangi bir devletin sulhü ihlâl etmekle mücrim olduğu milletler arasında yapılacak müşavereler neticesinde malûm olarak ve mutaarrıza karşı icap eden tedbirlerin ittihazı takdirinde Amerika, bu bapta verilen hükümlere diger devletlerle hemfikir olmak şartile sulhü yeniden tesis için muhtelif memleketler tarafından sarfedilecek müşterek mesaiyi suya düşürebilecek her türlü harekettten sakınacaktır.„

Görülüyor ki Amerikanın bu noktadaki taahhüdü çok geniş değildir. Mütecaviz hakkında alınacak tedbirleri Amerika da tasvip etmek şartile bunları suya düşürecek harekette bulunmıyacak. Yani müspet yardım vaadinden ziyade menfi bir harekette bulunmıyacağını bildiriyor.

* * *

Hitler'in nutkundan sonra dört devlet misakı tekrar mevzuubahis olmağa başladı. Göring Romayı ziyaret etmişti. Bu ziyaretin ertesi günü geçen martta tasavvur edilip te tahakkuk ettirilemiyen İngiltere, Fransa, İtalya ve Almanya misakının imza edilmek üzere bulunduğu haber verildi.

Dörtler misakı demek artık muahedelerin tadili demenin başka bir ifade tarzıdır. Binaenaleyh Almanya silâhsızlanma meselesinde bu derece sulhperver davrandıktan sonra muahedelerin tadili meselesini ileri sürebilirdi. Ancak Romadan verilen haberde azacık istical edildiği anlaşılıyor. Romada Mussolini, Göring, İngiliz Sefiri Graham ve Fransız Sefiri Jouvenel arasında görüşüldüğü sarihtir. Fakat henüz bir neticeye varıldığına delâlet edecek emare görünmiyor. Bilâkis Fransız matbuatı böyle bir neticeye varıldığını tekzip etmektedir. Fransız Parlâmentosunda bu mesele hakkında hükûmetten istizahta bulunulmuştur. M. Daladier henüz ortada imza edilmiş bir şey olmadığını ancak Fransa tarafından kabul edilebilecek bir mukavele üzerinde mutabık kalınırsa imza etmekte tereddüt etmiyeceğini bildirmiştir. Bu sözlerin büyük bir mana ifade etmediği sarihtir. Her halde şu muhakkaktır ki bu dört devlet misakı üzerinde daha çok işlenmek lâzımdır.

* * *

Uzak şarkta Japonlar Jehol eyaletinin cenubuna Pekin üzerine yürümekte devam ediyorlar. Çinin eski payitahtı çoktan tahliye edilmiştir. Ve şehir her dakika Japon askerleri tarafından işgal edilebilir. Bir kaç gün evvel Japonların işgal için aradıkları vesile de çıkmış gibi görünüyordu. Tıpkı Şanghay'ın işgali sıralarında olduğu gibi bu defa da Pekinde bir Japon tebaasına hakaret edildi. Çinliler tarziye vermek için Japon resmî mahafiline müracaat ettiler. Fakat Japon memurları tarziyeyi kabul etmediler. Ve bu Japon tebaasına yapılan hakaretin cezası eski Çin payitahtının işgali derecesinde ağır olacağı zannedilmişti. Fakat bu dakikaya kadar Pekin'in işgali hakkında bir haber gelmemiştir. Japonların şimalî Çinde kendi siyasetlerine karşı uysal davranacak bir hükûmet tesis etmeyi düşündükleri anlaşılıyor. Bu, bir bakımdan müstakil, bir bakımdan da Japon müstemlekesi olan Mançurya ile Cenubî Çin arasında bir devlet olacaktır. Ancak bir defa bu devlet tesis edildikten sonra bununla cenubî Çin arasında da yeni bir devlet meydana getirmek lâzımgelecek. Öyle ya! Japonyanın müdafaası için Kora, Koranın müdafaası için Mançurya, Mançuryanın müdafaası için şimalî Çin, şimalî Çinin müdafaası için de orta Çin lâzımdır. Uzakşarktaki Japon siyaseti, kurt ile kuzu hikâyesine benziyor...

Ahmet ŞÜKRÜ

KULAK MİSAFİRİ

Bükemediğin eli...

Gençliğin en hararetli çağında idiler.

Tatlı tatlı konuşurken işi birden bire el şakasına döktüler. Aralarındaki boğuşma epeyce sürdü. Neticede ikisi de berabere kaldılar. Yenen yenilen belli olmamıştı.

Boğuşmayı benim gibi uzaktan seyreden orta yaşlı bir arkadaş müdahale etti:

— Hanginizin kuvvetli olduğu böyle anlaşılmaz!

— Ya nasıl anlaşılır?

İzah etti:

— Karşı karşıya geçer, biribirinizin elini bükmeğe çalışırsınız.

— Muvafık, muvafık !... diye bağrıştılar.

İkisi de kendine güveniyordu.

Ortaya çıktılar.

Biri yumruk haline getirdiği elini uzattı:

— Haydi, göreyim seni.. Kıvır!..

Öteki bu uzatılan eli ilkin var kuvvetile sıktı, fakat taş gibi katılaşan yumruğu bükmek değil, yerinden bile oynatamadı.

Hırsından yüzü mosmor olmuştu. Bir elin kuvveti yetmeyince iki elile kıvırmak teşebbüsünde bulundu. Gene nafile!

Bir aralık, yeniden hız alıp bir gayret sarfetti. Bunu bir dördüncü, bir beşinci, bir altıncı hamle takip etti. Bütün hamleler, biribiri arkasına boşa gidince durakladı.

Hepimizin yüzüne ayrı ayrı baktıktan sonra, tekrar arkadaşının yumruğunu tuttu. Sonuncu bir saldırış yapacak sandık. Halbuki, ummadığımız bir harekette bulundu.

Muhatabının yumruğunu tutup şap diye öptükten sonra başına koydu.

Sordular:

— Bu da nesi?

Gülümsedi:

— E.. Azizim, ne yaparsın.. Bükemediğin eli, öp te başına koy.. Demişler!..

M. SALÂHADDİN

MECCANEN
İncili Şerif
kitabını göndermek için adresimize yazınız:
Maison de la Bible Dpt. T. 2.
GENEVE (SUİSSE)
2894 [3332]

TASHİH

Gazetemizin 18 Mayıs perşembe nüshasında intişar eden İstanbul birinci Ticaret mahkemesinden serlevhalı ve 2265 numerolu 3 sütunluk ilânda:

Yeni postahane arkasında Baker Hanında mevcut emvalin (Satış günü 31 Mayıs Çarşamba) olduğu yazılacak iken sehven 31 Haziran gösterilmiştir. Tashihi keyfiyet olunur. (3770)

Ekmek, et, erzak ve yaş sebze ile odun ve mngala kömürü münakasası

İstanbul Nafıa Fen Mektebi Müdürlüğünden:

Nafia Fen Mektebinin 933 malî senesine ait ekmek, et, erzak ve yaş sebze ile odun ve mangal kömürü ihtiyacatı kapalı zarf usulile mevkii münakasaya vazedilmiş ve fiatlar mütedil görüldüğü takdirde Haziranın 4 üncü pazar günü saat 10 da ihalesinin icrası mukarrer bulunmuş olduğundan taliplerin şartnameleri görmek üzere cumartesi, pazartesi, çarşamba günleri öğleden sonra saat 16 ya kadar Gümüşsuyunda kâin mektepteki mübayaat komisyonuna müracaatları. (2103) 2803

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

100 ilâ 110 adet yerli beylik yün kilim pazarlıkla alınacağından 27-5-933 cumartesi günü saat 15 ten 16 ya kadar pazarlığa girmek üzere istekli lerin bin beşyüz kuruştan ibaret ilk teminatlarını maliyeye yatırarak makbuzlarile birlikte komisyonumuza müracaatları. (2396)

Hikâye

İki müteahhit

— *Fransızcadan*

Samuel ile Blumenthal iki Rus Yahudisidirler ve Kızılordunun belli başlı müteahhitlerindendirler. Her ikisi bu kahraman orduya, neye ihtiyacı varsa onu yetiştiriyorlar. Galetadan tutunuzda fasulye, kumaş, cephane vesaireye kadar..

İşler pek yolunda gittiği için iki Yahudi az zaman içinde zengin oldu.

Günlerden birgün başlarına hiç beklemedikleri bir felâket geldi. Tesadüf insanı bazen ihya, bazen de imha edermiş. Olacak bu ya, o gün Moskovada en yüksek bir komiser teslimatı muayene etti ve gördükü iki müteahhidin verdikleri şeyler çürük çarıktır, şartname nerede, teslimat nerede?

Ekmek yapılan unun yarısı bıçkı tozu, halis yün diye gösterilen kumaşlar kâğıttan.. Hülâsa iki adamın şahsı menfaatleri için koca bir orduyu atlattıklarını gözile gördü ve sonra kalbile iman etti.

Artık arkasını söylemeğe lüzum yok. Samuel ve Blumenthal derhal Divanıharbe verildiler ve on dakika sonra da idama mahkûm edildiler.

Reis müdhiş kararı okuduktan sonra dediki:

— Bir memleketin âli menfaatleri ile bu şekilde küstahça oynamanın cezasını görüyorsunuz. Ancak yüksek mahkeme, sizi ölümlerden ölüm beğenmenizde serbest bırakıyor. İsterseniz kurşuna dizelim, isterseniz asalım, isterseniz boğalım. Kararınızı bildirmek için size on dakika müsaade ediyorum.

Divanıharp heyeti, iki mahkûmu kendi hallerine bırakarak, on dakika için salonu terketti. Onlar gittikten sonra, ortalığı, insanı iliğine kadar donduran derin ve ağır bir sükûnet hasıl oldu.

Nihayet Blumenthal ağzını açtı:

— Yahu! Dedi, halimiz fecî.. Nasıl olsa öleceğiz. Barî acısız ve izdirapsız bir ölüm seçelim, meselâ bizi bir duvarın önüne koysunlar. Gözümüzü bağlasınlar, arkadan bir manga asker ateş etsin..

Fakat Samuel kaşlarını kaldırdı, bu fikri beğenmemişti:

— Olmaz, dedi, sen budala mısın? sakın böyle bir şey söyleme. Bırak işi bana.. Ben ikimiz için de güzel bir çare buldum.

Tam o sırada müzakere odasının mahkemeye açılan kapısında Dıvanıharp heyeti göründü. Ondakika geçmişti.

Reis yerine geçince iki caniye hitap etti.

— Karar verdiniz mi?

Samuel hemen ayağa kalktı:

— Efendim, iple idam ederseniz, muvafık olur fikrindeyiz, dedi.

Blumenthal bu sözü işidince sinirlendi. Yaptığı münasebetsizliği söylemek için, arkadaşının kulağına eğildi:

— Yahu, dedi, ne yaptın?. Ben dünyada asılmak istemem.

O zaman Samuel dudaklarında soluk bir tebessümle eğilerek cevap verdi:

— Korkma Blum, ölmeyiz ipleri veren biz değil miyiz?

Dil anketi

72 inci liste ve gelen karşılıklar

Liste: (71)

Mağrur: kendini beğenmiş. *Mahabet:* ululuk, gösteriş. *Makale:* gazeteye verilmiş yazılar. *Makam:* büyük yer, buyruk yeri. *Makarr:* duracak yer. *Makbul:* beğenilmiş. *Maktu:* kesilmiş. *Maksat:* düşünce. *Makul:* uyğu, düşünceye uygun. *Mamur:* düzenli, yapılmış, *Mana:* söz özü. *Manzara:* görünüş. *Masu* suçsuz.

Beyoğlu 44 üncü ilkmektep muallimleri

* * *

Liste: (70)

İlga: ortadan kaldırmak. *İlham:* doğuş. *İltibas:* benzeyiş. *İltifat:* güler yüz göstermek. *İltihak:* karışmak, katışmak. *İltimas:* arka çıkmak. *İltizam:* ondan yana. *Imkân:* olabilen, olabilir. *İmtihan:* sorguya çekmek, denemek. *İmtiyaz:* üstünlük. *İmza:* at kalıbı, kalıbını, basma. *İtina:* özenmek. *İtiraz:* karşı gelmek. *İtiyat:* alışkınlık

Beyoğlu 44 üncü ilkmektep muallimleri

* * *

Liste: (69)

Tehalük: seğirtmek, abukç yapmak. *Tembih:* uyandırmak. *Tensihat:* çıkarmak. *Tevahhuş:* ürkmek, korkmak. *Tevali:* birbiri arkasıra. *Tevatür:* uyduarak yaymak. *Tevazu:* gönül alçaklığı. *Tevazün:* uygunluk, beraberlik. *Tevbih:* paylama, azarlama. *Tevcih:* döndürmek, yöveltmek. *Teveccüh:* sevgi göstermek. *Tevehhüm:* korkmak, ürkmek. *Tevkif:* tutma, kapı attına tıkma.

Beyoğlu 44 üncü ilkmektep muallimleri

* * *

Liste: (68)

Maarif: bilgi işleri. *Mabet:* tapınma yeri. *Macun:* koyulaşmış. *Maden:* yer altından çıkarılan. *Marifet:* bilgi, değerli iş, ustalık. *Maruf:* tavanmış. *Maslâhat:* iş. *Matbuat:* basılmış yazılar. *Mazbata:* topluluğun verdiği kûat. *Mazbut:* sağlam. *Mezeret:* suçsuzluk. *Maznun:* (içkilli suçlu). *Maznum:* eklenmiş. *Mazhariyet:* karışmak.

Beyoğlu 44 üncü İlkmektep muallimleri

* * *

Liste (69)

Tehalük: atılkanlık evmek, düşğünlük göstermek. *Tenbih:* kökçe uyandırmak demektir dilimizde uyandıracak, gözlerini açtıracak türlü buyurmak manasında kullanılır, buyuruk yaşa tenbih türkleşmiştir. *Tensikat:* düzeltmek, yaşaya koymak. *Tevehhüş:* korkmak, ürkmek. *Tevali:* arkası kesilmemek, birbiri ardınca gitmek, ardikesilmemek, *Tevatür:* türkleşmiştir, çünkü herkes kullanıyor. *Tevazu:* alçak gönüllülük. *Tevazün:* denkleşme. *Tevbih:* azarlamak, sucu sayarak uslulandırmak, tekdir etmek, tekdir türkleşti. *Tevcih:* vermek, edindirmek, çirak etmek yüzü çevirmek, dönmek, tevcih ve tevcihat türkleşmiştir. *Teveccüh:* yönülmek, yönülmek, yönelmek eyi yüz göstermek, gayirmak. *Tevehhüm:* kuruntu, korkmak vehim etmek, kuruntu ile korkmak tevehhüm türkleşti. *Tevkif:* bırak mamak alıkoymak, durdurmak.

Göztepe hazinedar oğlu Baha

* * *

Liste: (54)

Mahsus: duyulmuş hisedilmiş, umuma ait olmayıp hasolan, ayırılmış, gösterilmiş bu manada türkleşmiştir. *Mahzen:* içinde eşya vesaire saklanan yer, bodrum, magaza, mahrem türkçeleşmiştir. *Medar:* dayanak, yardım, bir şeyin döneceği yer, devir edeceği yer, daire tarzında yol, sebep vesile, halka, daire medari saratan, muaddililneharin yirmi üç buçuk derece budü şimalisinde mefruz olan daire medari cedi, kezalık olkadar budü cenubisindeki dairey mefruza. *Medeniyet:* insanlık, hayvanlıktan kurtuluş, insanca yaşayiş, düzelik şenlik, ilerlemek, bedeviyetin, zi ti, erkinlik, olgunluk, *Muhabir:* eşitti gini yazarak bildiren, sakıkçı, haber veren veya gönderen haberleşen. *Muhafet:* karşı komak, dinlememek, uyumsuzluk, uygunsuzluk, uymamaklık, zi olmak, *Muhatap:* kendine söz söylene türkleşti. *Muhatara:* korku, türkleşti *Muhtariyet:* başlı başına. *Muhtira:* m dırdığı. *Müdevele:* eldenele geçm Müddet: çağ türkleşti. *Müzebzep:* k makarışık, şaşırmış, şaşkın.

Göztepe hazinedar oğlu Baha

72 inci liste

ANKARA, 25. A. A. — T. D. T Cemiyetinden:

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 72 numaralı listesi şudur:

1 — TAAMÜL	8 — TASMİM
2 — TAARRUZ	9 — TASNİF
3 — TACİZ	10 — TASVİR
4 — TADİL	11 — TATBİK
5 — TASARRUF	12 — TATMİN
6 — TASAVVUR	13 — TAZAMMUN
7 — TASDİK	14 — TAZİYE

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18 Gramofon
19 alaturka saz: (Kemal Niyazi B. ve kadaşları).
20 Belkis H.
20,30 hanımlar heyeti
21,30 Gramofon
22 Ajans, borsa haberleri ve saat ayarı

ANKARA:

12,30 Gramofon konseri
18 alaturka saz
18,45 Keman konseri (Ekrem Zeki Bey).
19,20 fransızca ders
19,50 Gramofona devam
20,10 ajans haberleri

VARŞOVA, 1411 m.
13,15: Plâk. 16,40: Plâk. 18: orkestra. 19, Hafif ve dans musikisi. 20,30: Tefrika. 21, konferans. 21,20: Senfonik konser. 24,05: k ser (Hafif parçalar).

BUDAPEŞTE, 550 m.
19,25: Sigan musikisi. 20,35: Verdinin (Tr badour) opereti. Sonra dans musikisi.

MÜNİH, 532 m.
19,45: Amerikadan: Haftanın yenilikleri. Millî neşriyat. 22,35: Radyo orkestrası.

VİYANA, 518 m.
20: Meşhur sanatkârların gramofon plâk ı 21,05: Hafif musiki. 23,20: Dans musiki

MİLANO - TORİNO - FLORANSA
20: Haberler. - Plâk ile şarkılar. 20,25: berler. - Plâk. 21,35: Ariost'un 100cü doğ yıl dönümü münasebetile merasim. 21,50: ler. 22: Senfonik konser.

PRAG 488 m.
20,15: Şiirler. 20,30: Bando muzika. 21, Tiyatro temsili.

ROMA, 441 m.
21: Haberler. - Plâk. 22,05: Leharin (Lib lentanz) ismindeki operet temsili.

BÜKREŞ, 394 m.
13: Plâk. 14,15: Plâ. 18: Radyo orkestr 19,15: Radyo orkestrası. 20,45: Plâk ile o ra temsili.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata göre bugün hava az bulutlu müteahvvil olarak devam edecektir.

25-5-933 tarihinde hava tazyiki 76 milimetre, sıcaklık en çok 22, en az 1 santigrat idi.

Bugün ARTİSTİK Sinemasında
GÜNEŞ PRENSİ
LİANE HAİD ve WILLY FORST
tarafından muazzam ve zengin film. (3793)

Milliyetin edebî Romanı: 114

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika, ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

— Ses çıkarma! Davranma! Gebertirim..

Sıska kıranta adam, parmağı tabancasının tetiğinde kızın üzerine saldırdı. Fakat o anda paymı aldı, acı bir çığlıkla elini boynuna attı. Yere düşen tabanca kendiliğinden patladı. Kız ocağın yanında duran bir halkayı hızlı hızlı çekecek zaman bulabilmişti.. Bir çıngırak sesi işitildi:

— Mihal! Mihal!

Lûbinskanın ağzından başka ses çıkamadı. Diğer iki adam onu kıskıvrak yakalamışlar ve ağzına bir mendil tıkamışlardı. Birinin gözüne kızın az evvel çektiği halka ilişince;

— Eyvah... — dedi — aşağıdakiler mutlaka bombalara ateş verdiler.. Koş.. çabuk.. yoksa yandık!

Ve kızı sürükliyerek mutfaktan çıktılar. Her türlü ihtiyatı unutturan bir can kaygusu ile sokak kapısını açtılar, dışarı fırladılar. Boynundan yaralanan arkadaşlarını yüzüstü bırakmışlardı.

Patlıyan tabanca, kızın haykırışları, yaralanan adamın feryadı dar sokağı bir meraklı yığını ile doldurmuştu. Bu sırada kapı açılıp ta kundurasız iki adamın ağzı tıkalı bir genç kızı sürüklediğini görünce ilk merak bir hayrete inkılâp etmişti. İş bununla kalsa gene iyi... Belki içlerinden bir kaçı bu garip hâdiseye müdahale eder, kızı meçhul heriflerin ellerinden kurtarmıya kalkışırdı.. Lâkin yalınayak heriflerden biri avazı çıktığı kadar;

— Canını seven kaçsın! Bombalar patlıyacak! Canını seven kaçsın! — diye bir de nârâ atıvermez mi?

Sokaktakiler arapsaçı gibi biribirlerine karışarak, itişerek kakışarak, yusyumak olarak kaçışmıya başladılar. Bu kaçışma ne olduğunu anlıyamıyan anacaddedeki halka da sirayet etti. Az sonra Bankalar caddesinden Havyar Hanına kadar uzayan bir panik civardaki dükkâncıları ürkütmüştü.

Mağazasını kapayan kapayana..

Bu gürültü patırtı arasında yalınayak heriflerle Lûbinska kayıplara karışıvermişlerdi. Ana baba günü bu.. Kim arar, kim sorar..

Feyziye mektebinde

Cuma akşamı..

Leylî talebeden bir kaçı yemekhanenin, zemini taşlık, loş koridorundaki çeşmelerde marul yıkıyorlardı. Bu her hafta talebenin tekerrür eden bir ananesiydi. Perşembe akşamı evlerine gidenler, cuma günü gezip tozduktan sonra mektebe dönerken evvelâ zerzevatçılara uğrarlardı. Sonra bakkala girerlerdi. Sonra.. Hükûmet meydanındaki şekerciden alkollü şeker alırlardı.. Sonra.. eh sonra da Feyziye mektebinin leylî kısmına çıkan dik yokuşu tırmanırlar, meşhur "Kibarlar„ ailesinin konağı önünden geçerek yan yana iki büyük ahşap konaktan ibaret olan binaya girerlerdi.

Talebe her şeyde müttehitti ama.. Marul yıkama meselesinde herkes geçimsizlik ederdi.

Dar taşlıkta altı musluk vardı. Halbuki marul yıkamak için sıra bekliyenlerin haddi hesabı yoktu. Yemek zili çalıncıya kadar herkes marullarını temizlemiye mecbur olduğu için sıra beklemek epeyi heyecanlı ve yorucu bir şeydi. Ya zil çaldığı zaman marullar temizlenmemiş bulunursa?.. O zaman netice fecidi. Yemekhane mubassırı İsmail Remzi Bey iki bir dinlemez, musluklar önünde duranlara tevkifi, izinsizi basar ve zorla yemek masasına oturturdu.

İş bununla bitse gene iyi.. Marullarını yıkıyabilen bahtiyarlar, yangözle etrafı süzerek katır kutur çiğnemiye başlarlardı.. Sinirin yoksa dayan.. Tabii müthiş bir hır çıkar.. İsmail Remzi Bey bu vaziyetten istifade ederek bir kaç izinsiz daha yazmanın yolunu bulurdu.

Bu yüzden ne belâlar çıkmamıştı. ? Az kafa göz mü yarılmamıştı?

Nihayet talebe, bugün dünya devletlerinin yaptığı gibi, siyasî itilâflar tesis etmeğe mecbur kalmıştı. Faraza bütün Dramalılar bir grup, bütün Selânikliler bir ikinci grup teşkil etmişlerdi. Diğer memleket talebeleri de onları taklit ederek teşkilâtlanınca mesele büsbütün çatallaşmıştı. Bu sefer kavgalar fertler arasında değil kümeler arasında cereyan etmeğe başlamıştı.

Birlikten kuvvet çıkar derler ya... İş ilerileyince muhtelif şehirler talebeleri arasında mukaddes ittifaklar belirmiş, nihayet mektep biribirine muhalif iki zümreye ayrılıvermişti. Eski Bizansta "Maviler - Kırmızılar„ 1914 ten evvelki dünyada "İttifak - İtilâf„ bugünkü İstanbul futbolünde "Galatasaray - Fenerbahçe" ikiliği gibi bir şey..

Ve bu iki grupun bir takım elebaşıları, çığırtkanları türemişti. En ufak bir fırsatta kavganın daniskası yapılıyordu.. Şaka şey değil, namus meselesi bu.. Marul yıkanacak, boru değil..

İşte bu akşam da gene musluklardan habre ha su akıyordu. Dramalılar daha erken geldikleri için mi ne, muslukları zaptetmiş bulunuyorlardı. Hoş.. çoktanberi de iki taraf arasında zımmî bir mütareke mevcut gibiydi. Dramalı Nizameddin ile Selânikli İhsan İpekçi yanyana konuşarak gülşerek usta piyazcı çırakları gibi koca göbekli marulların tuvaletini yapıyorlardı. Birden ne oldu? Nasıl oldu? Anlaşılamadı.. Serezli küçük bir talebeye Ergerili bir Arnavut talebe çetli bir yumruk indirdi. İhsan İpekçi müdahale etmek isteyince zarar çıktı. Fakat durur mu ya.. Allah el vermiş.. Hemen hasmına çullandı verdi.

— Yetişin!..

Bu ses, günlerdenberi işitilmedik için hasretlileri çoktu. Koşuşan koşana.. İki grup biribirine saldırdı.

Sonrası malûm. Mubassır İsmail Remzi Bey Hızır gibi yetişti ve bitti her iki gruptan "Büyük Marul murebesi„ esnasında yararlıkları görülenlerin taltifi icap etti. Sağa sola kaç izinsiz dağıttı.

Lâkin izinsizle bitirilemiyen iş bat işleri pek çoktu. Bilhassa Nizameddinle İhsan İpekçinin, İsmail Remzi Beyin defterinde epey dolgun bir sabıcarileri vardı.

(Devamı v

Haftanın filmleri

Melek'te

Sevilmek ihtiyacı - İngilizce

Oynıyanlar: Tallulah Bankead, Paul Ducas.

Hissî bir dramdır. Tallulah muvaffak olmuştur. Film Amerika mamulâtındandır. İlâve olarak Paramount dünya havadisleri vardır.

Elhamra'da

Solmuş güller - İngilizce

Oynıyanlar: Corrine Griffith.

Nevmit bir aşk masalıdır. Amerika mamulâtındandır. Bundan başka ilâve olarak evvelce gösterilmiş çok güzel bir film olan fransızca (Daktilonun izdivacı) filmi de gösterilmektedir.

—o—

Paramount dünya haberleri

1 — Fransa futbol kupası müsabakası
2 — Mösyö Herriot'nun Amerikadan dönüşü.
3 — Roma beynelmilel at yarışları.
4 — Amerikada 1 mayıs nümayişleri.
5 — Fransız donanmasının büyük manevraları.
6 — Almanyada çok büyük bir tayyarenin vaftiz edilmesi.
7 — Amerikada çocuk hastahanesinde palyaçolar.
8 — İngilterede 250 millik beynelmilel otomobil yarışı.
9 — Orlean Jan - Darkın 504 üncü yıldönümü merasimi.

—o—

Hollyvoot'ta ecnebi artistler

Hollywood'taki artistlerde kış mevsiminden itibaren umumî bir hoşnutsuzluk vardır. Bunun sebebi bu sinema şehrini bir çok ecnebi artistlerinin istilâ etmeleridir. Filvaki bu senebaşından beri yirmi beş kadar Avrupalı yıldız Hollywood'a gelmiştir. Halbuki bir çok Amerikalı yıldızlar işsiz durmaktadırlar. Bu istilânın sebebi nedir?

Bunun sebebi iktısadîdir. Avrupalı yıldızlar, Amerikalılardan daha ucuz çalışmaktadır. Zaten bu sene bir çok müesseseler artistlerin muhassasatını mühim miktarda tenzil etmeyi teklif etmişlerdir.

Evvelce çılgınca bir süratle ve manasız şekilde yükselmiş olan ücretler şimdi yavaş yavaş tabii haddine inecektir. Artık eskisi gibi 30.000, 35.000 dolar gibi ücretler tarihe karışmıştır.

Vaktile film yapıcılarına kafatutan artistlerden bir çoklarına ders olsun diye film firmaları büyük bir gayret sarfederek yeni yıldızlar yetiştirmişler ve bir çok artistleri de karantinaya koymuşlardır. İşte bu cereyandır ki Avrupadan Amerikaya muttasıl yıldız getirmekte ve Amerikalı artistlerin baştan yukarı taleplerine setçekmektedir.

Marlène, Garbo, Lily Damita, Lupe Velez, Elissa Lamdi, Tala Birele, Anna Sten, Lilian Harvey, Chevalier, Arliss, Colman, Stan Lorel, Ramon Novarro, Paul Muni, Nils Aster, Boris Carloff ve saire Amerikadaki ecnebi artistlerinin başlıcalarıdır.

Sinema haberleri

* Gary Grant yıldızlık payesine çıkarılmıştır.

* Amerikada kuru rejimin nihayet bulması münasebetile "Bira revüsü„ filme alınacaktır.

* Ernest Lubitsh Ağustosta Pola Negri ile bir film çevirecektir.

* Amerikada Denver'de bir tiyatro idaresi Şarlodan "Hamlet„ piyesini oynamasını rica etmiştir.

* Maurice Chevalier bütün sinema aktrislerile muaşakada bulunuyormuş. Şimdi de Lilian Harvey ile meşgul imiş. Bu kız Willy Fritch'e âşık değil mi?

* Amerikada film imalâtı gittikçe daha pratik bir hale gelmektedir. Eskiden para bolken, pek sağa sola bakmıyorlar, sarfediyorlardı. Şimdi onbeş günde, hiç olmazsa üç haftada bir filmi başaran rejisörlere kıymet veriyorlar.

* Hitler Fırkasının Edebiyat Şubesinde senaryoları tetkik eden bir heyet vardır. Bu heyet kendisine gösterilen yirmi altı senaryodan ancak ikisini beğenmiştir. Biri "Feyzaver evleniyor„ öteki (Eeeh, söyle bakalım!)

* İnkijinoff'ın "Tayfun" ismindeki filmine Alman sansörü henüz vize vermemiştir.

* Sardunya'da "Mussolini" isminde yeni inşa edilen bir şehir için film yapılmıştır.

* Geçen sene Japonyada beş yüz kırk sessiz ve otuz sesli film yapılmıştır. İki yüz otuz altı ecnebi filmi ithal edilmiştir. Vücuda getirilen film adedi itibarile Japonya Amerikayı bastırmaktadır.

* Peru hükûmeti ecnebi filmlerden alınan resmi iki misline çıkarmıştır.

* Lehistanda yalnız Alman filmlerine değil, ayni zamanda Alman musiki partisiyonlarına da boykotaj yapılmaktadır.

* Portekizde sinemalar, her programda hiç olmazsa yüz metrelik millî bir film göstermeğe mecbur tutulmuşlardır.

* Venezüellâ Cümhurreisi Juan Vicente Gomez seksen yaşında olmakla beraber, sinemayı sever. 1932 senesinde üç yüz kırk film seyretmiştir.

* Yugoslâvyada filmlerin kontrolü Dahiliye Nezaretinden Ticaret Nezaretine devredilmiştir.

* Umumî harpte Alman tahtelbahirlerinin kahramanlıklarını tasvir eden bir Alman filmi Holândada gösterilirken seyirciler arasında infial hâsıl etmiştir. Herkes eline geçeni perdeye fırlatmıştır.

* Havay Adalarının merkezi olan Honolülü'de Al Jolson Mariposa isminde bir film çevirmiştir

* Geçen sene Hint millî sinema sanayii seksen sesli ve on sessiz film vücuda getirmiştir. Hindistanda diller pek karışık olduğundan sesli film çevirmek güç oluyor.

* İtalya'da Santa Secilia Musiki Akademisi bir sinema kursu açmıştır.

* Buhrandan dolayı İtalyada bir sinema şirketi sermayesini 27 milyondan 17 milyon lirete indirmiştir.

* Garibaldi'nin hayatı İtayada filme alınıyor. Filmin adı "İki dünyanın yürüyüşü„ dür. Bu filmde bizzat Mussolini de görülecektir.

* Avusturya Hükûmeti "Ben ve İmparator„ filmini kazandığı rağbete rağmen eski Avusturya ordusunu tehzil ettiği bahanesile menetmiştir

* Luce firmasının beş direktörü ihtilâstan dolayı tevkif edilmişlerdir.

* Belçikada Alman filmlerine boykotaj yapılmaktadır.

* Brezilya kahve üzerine dökümanter bir film yapmıştır.

* İşler kötü gittiği için Kanada'da mart ayında yüz yirmi sinema kapıları kapanmıştır.

* Mısırda "Kahirede muaşaka„ isminde bir film çevrilmektedir. Fransız artistler arasında Henry Rousel ile Georges Rigaud vardır. Alman artistlerden de Renate Müller ve Willy Fritsch.

* İspanya Hükûmeti film imalâtını kolaylaştırmak için bir "Sinema santrali„ vücuda getirmiştir.

* Ufa'nın "Fecir„ ismindeki büyük asker filmi geçen sonbahar Finlândiyada çevrilmişti. Bunda Helsingfors'a giden Alman artistler Finlândiya tahtelbahirlerinden istifade etmişlerdir. Üç hafta çalıştıktan sonra bir kaç bin metrelik filmle avdet ettiler.- Bu film İngiltereye karşı manasız bir propaganda mahiyetinde olduğundan Almanyada gösterilmesi menedilmiştir.

* Almanyada 1 mayısta yapılan İş bayramı münasebetile iki bin metrelik bir film vücuda getirilmiştir.

* Louis Verneuil'in piyesi olan "Ben ve hemşirem„ Almanyada filme alınacaktır.

* Üç Alman filmi fransızca olarak senkronize edilecektir

* Küçük Douglas Fairbanks ile Lelie Howard "Esir„ isminde bir film çevirmektedirler. Senaryo umumî harpte bir üsera karargâhında geçiyor.

* André Dahl'in plâj hayatından bahseden Trou les Bains ismindeki romanı yaz sonuna doğru filme alınacaktır.

* Prag sinemaları da Alman filmlerine boykot yapmışlardır.

Şu güzel gemiciye bakınız. Kocasından boşandıktan sonra gözlerini unutmak istiyen Amerikalı sinema yıldızı Pauline Stark'tır.

Greta Garbonun yeni bir pozu

Son zamanın en iyi çocuk artisti Jeakie Cooper (Bu çocuk şehrimiz sinemalarında geçen "Şampiyon" ismindeki filmde çok muvaffak olmuştur.)

Üç senede bir Buçuk milyon

(Başı 1 inci sahifede)

hayvan yetiştirilmemesi de bunu gösterir. Bundan maada her gün mikdarı çoğalan ve ihtiyaç nisbetini aşan otobüs ve kamyonlar şuursuz rekabet yüzünden demiryollarına da mühim bir darbe indirmiştir. Rasgele her tarafa, yol olsun olmasın işletilen otobüsler, gerek devlet demiryollarının, gerek devlete karşı taahhüt altına giren hususî demiryolu, vapur ve tramvay gibi vesaiti nakliye şirketlerinin yolcularını paylaşarak kendilerini telâfisi kolay olmıyan zarara sokmuşlardır. Diğer taraftan Haliç şirketinin bugünkü içinden çıkılmaz vaziyete düşmesine gene otobüsler sebep olmuştur. Şark demiryollarının hükûmete yük olan açığı da üç buçuk liraya Edirneye yolcu taşıyan otobüs ve kamyonetler yüzündendir. Bundan çok zaman evvel bu muzır rekabete mâni olmak için ortaya bazı fikirler atılmıştı. Bu meyanda otomobil ve otobüslerin tren ve vapur güzergâhlarına tamamen olarak işletilmesi muvafık olacağı söylenmiş ve Avrupanın bir çok memleketlerinde rekabetin ancak bu suretle önü alındığı ileriye sürülmüştü. Şimdiki halde bu hususta hükûmetçe verilmiş müsbet bir karar olmamakla beraber, otomobil ve kamyon istilâsının aldığı son vaziyet, her halde bir takım cezrî tedbirler alınmasını icap ettirecek mahiyettedir. Alâkadarların fikrine göre her şeyden evvel sikleti fazla olan arabaların ithalini tahdida tâbi tutmak lâzımdır. Gümrük istatistiklerine göre son üç sene zarfında memlekete mühim mikdarda otomobil, otobüs, kamyon ve kamyonet girmiştir. Rakama istinaden söyleyelim: Yalnız İstanbul gümrüklerine 930 - 1932 seneleri zarfında sikleti 900 kilodan aşağı kadar 22391 liralık, sikleti 900 kilodan yukarı 1,149,919 liralık, sikleti 1300 kilodan yukarı da 468,143 liralık benzinle işliyen araba girmiştir. Bunların sıkleti 900 kilodan yukarı olanlarından 614,702 liralığı 930, 385068 liralığı 931, 150,149 liralığı da 932 senesinde ithal edilmiştir.

Sikleti 1750 kilodan yukarı olan arabalardan da 930 da 6010, 931 de 1381, 932 de 1400 liralık mal gelmiştir. Demek oluyor ki yalnız İstanbul gümrüklerine üç sene içinde 1,640,453 liralık otomobil, otobüs ve kamyon ithalâtı yapılmıştır. Mersin, Trabzon ve diğer gümrükleri vesaitile yapılan ithalât tabiî bu rakamlardan hariçtir. Otobüs ve kamyon rekabeti hakkında bütün şehrimize vesaiti nakliye şirketlerinin nezdinde tahkikat yaptık. Şirketihayriye, Haliç, Tramvay, Şark şimendiferleri otobüs rekabetinden derece derece mutazarrır olmaktadırlar. Bunlardan otobüslerin en büyük darbesine uğrayan Haliç şirketidir. Şark şimendiferleri de son senelerde ehemmiyetli surette ziyan etmektedir. Şirketihayriyeye gelince; bu şirket te imtiyazı dahilinde olan mıntakada mühim mikdarda yolcu kaybetmiştir. Tramvay şirketi bu rekabetten az müteessir olmakla beraber otobüsler çoğaldıktan sonra onun da yolcu adedin de aleyhine göze çarpar bir fark husule gelmiştir.

Tıp fakültesinin Nakli

(Başı 1 inci sahifede)

tiyaçları tetkik etmektedir.

Yeni ıslahatta Tıp talebesinin istifade sine 600 kadar yatak arzedilecektir. Halen fakülte hastahanelerinde 450 yatak vardır.

Hükûmet önümüzdeki teşrinievvel ortalarında Tıp tedrisatının muhakkak İstanbul tarafında başlanmasına karar vermiştir. O vakite kadar bütün habırlıklar ikmal edilmiş olacaktır. Şimdi halle çalışılan iki nokta var. Biri lâboratuvarların yerleşmesi için bir daire bulunması, diğeri de talebenin şehir hastahanelerinden istifade şeklidir. Tıp fakültesi İstanbul tarafına nakledilince Haydarpaşadaki fakültenin işgal ettiği bina boş kalacak ve fakülte hastahaneleri kapatılacaktır. Bu binaların ne olacağı hakkında şimdilik bir malûmatımız yoktur. Hükûmet tabiî bu binalardan istifade şeklini düşünmektedir.

Tıp fakültesinden iki profesörün istifa ettiği yazılıyor. Ne Tıp fakültesinden, ne de diğer fakültelerden istifa eden bir hoca yoktur. Eğer istifa vuku bulsa şüphesiz fakülte riyasetlerinden ve Darülfünun divanından geçmesi lâzımdır.

Pr. M. Malche'ın fikri

Prof. Malche fakültenin İstanbula nakli fikrinde musirdir. M. Malche dün bize dedi ki:

"— İstanbul'da bir Darülfünun mahallesi teşkili hakkındaki kararımız kat'îdir. Bunu için Tıp fakültesinin İstanbula nakli elzemdir. Fakülte İstanbul'a nakledilince Fen Eczacı ve Dişçi mektep lerinde okunan bazı dersler birleştirilecek ve bu surette tasarruf yapılmış olacaktır. Bu sebeple Darülfünun mahallesinin Beyazıt'te teşkiline karar verdik. Bundan maksat'ta fakülteleri biribirine yakın binalarda yerleştirmektir. Tıp fakültesinin İstanbul Erkek lisesi binasına yerleştirilmesi meselesi tetkik edilebilecek bir fikirdir; bu sebeple binayi gezdik; fakat henüz bina hakkında verilmiş kat'i bir karar yoktur."

Balkan haftası Başlıyor

(Başı 1 inci sahifede)

memleketleri merkezlerinde bu mevsimde Balkan haftası tesit ediliyor. Bu haftalarda muhtelif meslekler mensupları toplanarak müzakere edilecek hususatı görüşürler, müşterek menfaatlerini mütekabilen temin edecek maddeler hakkında müdavelei efkâr ederler. Bu suretle Balkan milletlerinin daha iyi tanışmaları ve müşterek menfaatlerini daha iyi korumalarına zemin açarlar. Geçen seneki gibi bu sene de şehrimizde Balkan memleketlerinin ticaret ve sanayi mümessilleri toplanacaklardır.

Balkan haftası yarın (bugün) başlıyor. Muhtelif memleketler mümessillerinden bir kısmı esasen şehrimizde idiler; diğerlerinin de yarın (bugün) muvasalatlarını bekliyoruz. Balkan Ticaret ve Sanayi odasının küşat resmi geçen sene yapılmış ve oda faaliyete geçmişti. Nizamname oda konseyinin senede iki defa toplanmasını âmirdir. Geçen defa kânunusanide ilk toplanışını yapmış olan oda konseyi, bu seneki toplantısını Balkan haftasına rast getirmiştir. Konseyde her Balkan memleketinin dörder mümessili vardır. Konsey içtimaları cumartesi günü başlıycaktır. Ruznamede muhtelif meseleler vardır."

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
2358

Muhabir mektubu

Urfa kendirleri için bir çuval fabrikası lâzım..

Urfada yetişen kendirler çuval için en iyi vasıflara maliktir

Urfa Valisi, Vilâyet ve Belediye erkânı

URFA, (Milliyet) — Urfada sınaî hayat ta inkişaf etmiş değildir. Vilâyet büyük mikdarda yün mahsulüne malik ve mahreç ve mahallisarf bulunduğu takdirde on milyon kilo kadar kendir yetiştirebildiği halde hiç bir nesiç fabrikası yoktur.

İktısat Vekâleti her yere ve her işe tercihan Urfada bir çuval fabrikası tesisi için icap eden tedbirleri alırsa memlekete büyük hizmet etmiş olur. Urfada tesis edilecek bir çuval fabrikasının dokuyacağı çuvallar Urfa ile civar şark vilâyetlerine ve Adana ve Mersin ihtiyacatına kâfi gelecektir.

Tahlil neticesinde Urfa kendirleri elyafının inceliği ve renginin beyazlığı itibarile birinci derece iyi bir kendir olduğu ve çuval, halat ve ince ve ip kısmından da keten imal olunabileceği tespit edilmiştir.

* * *

Urfada un ve buz ve nişasta imal eden üç fabrika mevcuttur. Fakat ihtiyacı temin edecek istihsalâtta değillerdir. Vali Fuat Bey zamanında başlanılan ve Etem Bey zamanında tesisatı ikmal edilen Urfa elektrik tesisatı hakkında da birkaç söz söylemek istiyorum: Beş muhavvile istasyonunu ve bir müvellidielektriki merkez santralini ve şehrin heyetiumumiyesini tenvir edecek derecede hututuhavaiyeyi ve beheri yüz yirmi beş beygir kuvvetinde iki Dizel motorunu ihtiva eden mükemmel bir tesistir. Bu tesisat hususî muhasebe ile belediyenin ve halkın sermayelerile teşekkül eden iki yüz bin liralık bir Anonim Şirkete aittir. Ancak şirket aksiyonlarından bir miktarını nakte tahvil edemediği için tesisatı yapan şirkete karşı borçlu vaziyettedir. Bu yüzden müteahhit şirketle Urfa Şirketi arasında tahaddüs eden ihtilâf adlî sahaya intikal etmiş bulunuyor.

Şehire bakış

Urfayı bir de şehir ve şehircilik itibarile tetkik ettim:

Urfa çok eski bir şehirdir. Evlerinin tarzıinşası Asurî ve Arap tarzlarını andırır. Yeni yapılan bazı binalar istisna edilecek olursa ekseriyetle evlerin sokağa ve açılmış pencereleri yoktur. Sokaklar dar ve binaların duvarları yüksektir. Sarayönü mahallesile, sur haricinde yapılmış mahallelerdeki evler odukça güzel ve İstanbul tarzını andırır. Şehir surun haricine doğru tevessü ve inkişaf etmektedir. Nehrin Sırat ovasına bakan cenup ve cenubuşarkî kısmında bahçeler ve şarkışimalî sinde bağlar mevcuttur. Bu bağlarda bazı sayfiyeler de vardır.

Eğlence mahalleri pek mahduttur. Cümhuriyet parkı namını alan güzel bir park vardır. Şehrin garp tarafında bir çok hırafelere, eski rivayetlere esas olan Aynizeliha ve Halilürrahman namındaki göllerin ortasında bulunan bu park asırdide ağaçlarile son zamanlarda açılmış iki büyük kanallarla dilnişin bir manzara arzetmektedir. Göllerin içerisindeki mebzûl balıklar adeta adamçil olmuşlardır. İnsandan kaçmazar ve atılan yemlere hücum ederler.

Bir kışlık sineması ve memurin klübü ile, askerî mahfil yegâne eğlence mahallerini teşkil eder. Binaenaleyh tabiatin ibzal ettiği istidada ve iklimin müsaadesine nazaran şehir çok ihmal edilmiş bir haldedir.

Temizlik

Şehrin tenvirat ve tanzifatına itina edilmektedir. Şehrin ahvalisıhhiyesini tehdit eden hususatla mücadele edilmektedir. Bu havalide müstevli bir halde olan trahum hastalığı ile uğraşmak üzere hastahane açılmış ve mücadele teşkilâtı yapılmıştır.

Şehrin en mühim derdi su meselesidir: Şehir civarında şehre kâfi sular mevcutsa da mecraların fena olması ve fennî tesisattan mahrumiyeti itibarile yollarda zıyaa uğramakta ve televvüs etmektedir. İki senedenberi havaları nkurak olması suları çok azaltmıştır. Bu sene şehi rhalkı susuzluktan korkmaktadırlar.

Parasızlık yüzünden tatbik edilemiyen su tesisatına bu sene başlanacağı ümit edilmektedir.

Vali Bey şehir yollarına ve bilhassa senelerdenberi başlandığı halde bir türlü ikmal edilemiyen Urfa - Akçakale şosesinin ikmaliinşaatına fevkalâde bir azimle çalışmatkadır.

Urfalılar

Millî inkılâp esnasındaki mücadele ve fedakârlıkları Türk tarihinde şanlı bir sayıfa teşkil eden Urfalılar zekâ ve kabiliyetlerile cidden temayüz eden bir Türk kütlesidir. Bütün medenî ihtiyaçları hisseden ve bunları temin için çalışmasını bilen bu yurttaşların Urfada bir "lise„ ye ihtiyaçları vardır. Çocuklarını uzak vilâyetlere göndererek okutmak mecburiyetinde kaldıklarından müteessirdirler.

Yüksek bilgileri ve derin ve nafiz görüşlerile maarif sahasında kıymeti eserler yaratmakta olan muhterem Maarif Vekilinin bu ihtiyacı temin buyurmaları şayanıtemennidir. Otuz bin nüfusu bulunan bir şehirde lisenin lüzumu derkârdır.

MEMLEKETTE

Cenupta kaçakçılık

ANKARA, 25 A.A. — Mayıs ayının üçüncü haftası içinde cenup hudutlarımızda ikisi müsademeli 27 kaçakçılık vakası olmuş 29 kişi yakalanmıştır.

989 kilo, 51 top, 1611 parça gümrük kaçağı eşya ile 8 hayvan ve iki tüfek elde edilmiştir.

Seyyar sergi Havzada

HAVZA, 25 A.A. — Seyyar terbiye sergisi Amasyadan buraya gelmiştir. Sergi Amasyada Amasya merkez muallimlerile köy muallimleri tarafından ziyaret edilmiştir. Muallimlere tedris ve terbiye sistemleri etrafında konferanslar verilmiştir. Muallimlere ve halka kitap dağıtılmıştır. Sergi bugün Lâdiğe hareket etmiştir.

İzmirde spor sahaları

İZMİR, 24 (Milliyet) — Belediye atlı sporlara bir manej yeri, hanımlar için de muhtelit sporlara ait bir spor sahası tesis edecektir.

Bitliste sevinç uyandıran yağmurlar

BİTLİS — Aylardanberi yağmurun hiç yağmamış olması dolayısile bu sene bütün vilâyet feci bir vaziyet karşısında kalacağı endişesindeydi, fakat dün gece sabırsızlıkla beklenen bereket yağmuru yağdı ve tam kırk dakika sürdü. Bu miktar azdır, ihtiyaca kifayet etmez. Bu nunlaberaber halk sevinç içindedir. İkinci yağmuru bekliyoruz.

Adapazarında şehir mezarlığı

ADAPAZARI, — Belediye asri mezarlık tesisi için harekete geçmiştir. Mevcut mezarlığa 30 dönüm arazi ilâve edilecektir. Ortamektep için Maarife devri kararlaştırılan spor sahasının mektep inşasına elverişli olmadığı söylenmektedir.

İki idam Kararı

GİRESUN, — Tirebolu kazasının Arakiriş köyünden Mustafayı, kainbiraderi Asım ve Hüseyin isminde bir arkadaşı balta ile öldürmüşleri cesedini tarlaya gömmüşlerdir. Asım ve Hüseyin ile kendilerine yardım eden Mustafa, Hacı Ali, bunları cinayete teşvik eden Ali Rıza Efendi tevkif edilmişler ve mahkemeye verilmişlerdi.

Muhakeme neticesinde Asım ile Hüseyinin idamlarına, Ali Rıza ile Mustafanın onar sene hapislerine, Hacı Alinin, yaşı hasebile, on sene hapis cezasının dokuz senesi indirilerek bir sene hapsine karar verilmiştir.

Ereğlide bayram

EREĞLİ — Ereğli - Filyos demiryolu ile Ereğli limanının inşasının Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edildiğine dair Zonguldak mebusları Belediyeye bir tebşir telgrafı çekmişlerdir.

Bunun üzerine dün Ereğlide bir liman bayramı yapılmıştır. Bayram çok coşgun tezahüratla kutlulanmıştır. Şehir kâmilen donatılmıştır. Amele, mektepliler ve bütün teşekküller bayraklar ellerinde madenci şarkıları söyliyerek şehri baştanbaşa dolaşmışlardır gece her tarafta fener alayları yapılmıştır. Belediye önünde nutuklar söylenmiştir.

Bayram münasebetile Gazi Hz. ile İsmet Paşaya ve bu işle alâkası olan yüksek zevata teşekkür telgrafları çekilmiştir.

Pancar cümbüşü

Alpullu şeker fabrikası geçen cuma günü (Deve konakları) mevkiinde bir pancar cümbüşü yaptırmıştır.

Alpullu ile Mandıra arasında olan bu güzel mevkide at yarışları ve pehlivan güreşleri icra edilmiştir.

(Pancar cümbüşü) nün köylerde uyandırdığı alâkayı anlatmak için cümbüşte altı yedi bin köylünün hazır bulunduğunu söylemek kâfidir.

At yarışlarında birinci gelenlere ve pehlivan güreşlerinde kazananlara fabrika tarafından hediyeler verilmiştir.

Konyada sergi

Konyada 20 hazirandan 5 temmuza kadar devam etmek üzere bir sergi hazırlanmaktadır. Satış ta yapılacak olan sergiye gönderilecek eşya tenzilâtlı tarifeye tabi tutulacaktır.

Aydın şoförleri cemiyet yapıyor

AYDIN, (Milliyet) — Aydın şoförleri bir cemiyet teşkilini kararlaştırmışlar ve İzmir şoförler cemiyetinin nizamnamesini örnek olarak getirtmişlerdir. Şoförler evvelki akşam toplanarak nizam name üzerinde konuşmalar yaptılar.

2365

ÇİFTLİK PARKI

açılmıştır. Memleketimizin en maruf sanatkârlarından mürekkep FEVKALÂDE BİR MUSİKİ HEYETİ (3783)

Askerî Lise ve Orta Mektepler Talebe alınıyor

1 — 1933-1934 ders senesi için İstanbulda bulunan Kuleli ve Maltepe Liselerile Bursa'da bulunan Bursa Askerî Lisesine Konya ve Erzincan'da bulunan Askerî Orta mekteplerine talebe alınacaktır.

2 — Liseler 9,10 ve 11 " 1, 2, 3 " üncü. Orta mektepler de 6,7 ve 8 "1,2,3" üncü sınıfları muhtevidir.

3 — Liselerin muhtelif sınıflarına 600 ve Orta mektep lerin muhtelif sınıflarına da 300 talebe alınacaktır.

4 — Almanca okuyan talebeler tercihan alınacaktır.

5 — Liselerin 11 inci sınıflarına iyi Almanca bilen talebeler alınacaktır.

Bu talebeler Liseyi ikmalden sonra yapılacak müsabaka imtihanını da kazandıkları takdirde Askerî mühendis ve Fen memuru yetiştirmek üzere Almanyaya gönderilecekler müsabakayı kazanamadıkları takdirde harbiye mektebine gi derek zabit çıkacaklardır.

6 — Mektepler leyli ve meccanidir. Talebenin iaşesinden başka giydirilmesi, techizatı ve kitapları hükûmete ait olduğu gibi ayrıca talebeye her ay bir miktar maaş ta verilir.

7 — Liseyi muvaffakiyetle bitirenlerden arzu edenler müsabaka imtihanına giderek kazandıkları takdirde Beşinci maddede olduğu gibi askerî mühendis ve Fen memuru yetiştirilmek üzere Almanyaya gönderilirler. Buna arzu etmiyenler Harbiye mektebine giderler.

8 — Bütün mekteplerle kaydü kabul mekteplerin bulundukları yerlerde 1 Temmuz 933 tarihinde başlar ve Ağustosun birinde biter. Bununla beraber kadroda münhaller kalırsa ders senesinin devamı müddetince sivil lise ve orta mekteplerden nakil suretile talebe alınmağa devam olunur.

9 — Mekteplerin bulunduğu yerler haricinde askerî lise ve orta mektep'ere kaydedilmek istiyenler 1 Haziran 933 tarihinden Temmuz sonuna kadar bulundukları yerlerin askerlik şubelerine müracaat etmelidirler.

10 — Mekteplere girmek için lâzım olan şartları muhtevi kaydü kabul şartnameleri ve muhtaraları bütün askerlik şubelerinde mevcuttur. Talipler askerlik şubelerine ve askerî lise ve orta mekteplere müracaat ederek mezkûr şartları öğrenmelidirler. (2232) 29

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka Kommerçiyale İtalyana

Sermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit mukamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. 2366

3 üncü kolordu ilânları

23 cü. F. SA. AL. KOM. dan :

Fırka hayvanatı için 930.850 kilo kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6 Haziran 933 salı günü saat 10 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya gireceklerin tayin edilen vakitte İzmitte F. SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (3059) (2227) 2884

* * *

Birinci Muhabere alayında mevcut olup pazarlıkla satılacak 100 araba gübreye talip çıkmamıştır. İhalesi 29-5-933 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin gübreyi görmek üzere Birinci Muhabere alayına ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. nuna gelmeleri. (175) (2351) 3104

* * *

K. O. için 7000 kilo pirinç pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 27 Mayıs 933 cumartesi saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini ve nümunesini görmek üzere her gün, münakasaya gireceklerin o gün vaktinden evvel K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (176) (2368) 3110

* * *

Çatalca Mst. Mv. için açık münakasaya konan 30 ton Lavemarin kömürüne teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla ihalesi 28 Mayıs 933 pazar günü saat 11 de yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (178) (2388)

* * *

1. F. ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konan 130,000 kilo sığır etine teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 28 Mayıs 933 pazar günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. Komisyonuna gelmeleri. (181) (2391)

* * *

K. O. Merbut kıt'alarile 1. F. ve Çatalca Mst. Mv. kıt'aları için açık münakasa ile 8000 kilo arpa şehriyesi satın alınacaktır. İhalesi 17 Haziran 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (179) (2389)

* * *

K. O. Merbut kıt'aları ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konan 145 bin kilo sığır etine teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 28 Mayıs 933 pazar günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri, (180) (2390)

Dr. ARA NİŞANYAN

Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında mektep sokak 35 No. lı muayenehanesinde hastalarını sabahtan akşama kadar kabul ve tedavi eder. Telefon 40843 (2995) 2656

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

Koşum yağlamk için 200 ilâ 250 kilo yerli valiğ yağı 2 Mayıs 933 cumartesi günü saat 16 dan 17 ye kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin beşyüz yirmi beş kuruştan ibaret ilk teminatlarını mal sandığına yatırarak makbuzlarile birlikte muayyen gün ve saatte komisyonumuza müracaatları. (2399)

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlu Belediye Şubesinden : Bir dişi keçi bulunmuştur. Sekiz gün içinde sahibi müracaat etmezse satılacaktır (2400)

Istanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Sıhhî müesseseler için lüzumu olan 3600 kilo gaz yağı ile 13 teneke benzin olbapt aki şartnamesi veçhile ve 1 Haziran 933 salı günü saat 16 da alenî münakasa suretile satın alınacaktır. İsteklilerin müracaatları. (2281) 29

Milliyet'in romanı: 12

ERKEK KISMI SARIŞINA BAYILIR

Yazan: Anitaloos — Tercüme: Kamran Şerif

otelde tesadüf ettiği çok, ama çok güzel bir genci de yanımıza aldık. Bu genç İngiliz, iş görmeğe niyet ettiği zamanlar kahvelerde balo dansörlüğü ediyormuş.

Lady Elmsworth isminde bir kadının evine çaya gittik. Anlaşılan bu hatuncağızın, babasının yağlıboya bir portresinden başka biz Amerikalılara satacak bir şeyi yoktu. Kadın babasının ıslıkçı olduğunu (1) söyledi. Bunun üzerine ben de:

— Ona bakarsanız benim babam da ıslıkçı idi, yani ıslık çalmasını çok severdi. Fakat bende bir resmi bile yoktur. Kendisine Little Brook'a her gidişinde: "Bir fotoğrafçıya git te bir resim çıkar,, diye kaç defa tembih ettim, fakat gitmedi... dedim.

Sonra Lady Chizzlebz isminde bir kadınla tanıştık, kadın bizi evine çaya çağırdı. Biz de:

— Emin olun, hiç bir şey satın almıya niyetimiz yok... dedik.

Bunun üzerine kadın da bize:

— Korkmayın, size bir şey satacak değilim... Yalnız sizden beş lira borç istiyeceğim.. dedi.

Biz de gitmedik. Doğrusu Mister Eisman'ın buraya gelmediğine ne kadar memnun oluyorum bilseniz.. Eğer adamcağız burada olsaydı, bütün İngiliz kadınları kendisini evlerine çaya davet edeceklerdi; sonra adamcağız bir vapur dolusu incili bant, köpek ve antika resimle memleketine dönecekti. !

Dün akşam Piggi, ben, Dorothy, bir de mahut dans muallimi — onun da ismi Gerald — Kit Kat klübüne gittik. Gerald işinden çıkmış olduğu için serbest kalmıştı. Ben gene Dorothy ile bir temiz kavga ettim.

— Nerede işinden çıkmış adam varsa onunla dost oluyorsun.. Yazık değil mi vaktine!.. dedim.

İşte duvara yazıyorum: Eğer bu kız adam olursa ben hiç bir şey bilmiyorum! Bana sorarsanız, eğer kız bir erkekle ülfetten cidden hoşlanacak olursa, muhakkak okkanın altına gider ve hiç bir suretle de istifade edemez.

Bu gece mühim işler olacak. Major Falcon Dorothy ile beni kibar bir kadının evine götürecek. Orada İngiliz Veliahtini göreceğiz. Şimdi Piggi ile buluşmak üzere hazırlanmalıyım. Piggi ile gittikçe dost oluyoruz. Fakat şunu da bilin ki bana hâlâ bir buket bile hediye etmedi.

19 Nisan

Dün gece İngiliz Veliahtini gördük. Major Falcon saat on birde gelip bizi aldı, kibar bir kadının evine götürdü. Umuruhayriye menfeatine balo veriliyormuş. İngiliz Veliahti cidden harikulâde. Yani Prens olmasa da gene harikulâde olacak. Çünkü nerede bir umuruhayre hizmet mevzuubahis olsa, sanki alışıkmış gibi halk içine katılmasını biliyor. Bir aralık Dorothy, Major Falcon'la beni Prens'in yanına götürüp ona takdim etti. Prens beni dansa davet ettiği zaman doğrusu çok heyecana kapıldım. Onun için söylediği bütün sözleri defterime yazmıya karar verdim. Amerikaya dönüp ileride ihtiyarladığım zaman onları tekrar okumak istiyordum. Dansetmeğe başladık.

— Atlara olan merakımızda ısrara hâlâ imkân buluyor musunuz? diye sordum.

— Evet, dedi.

Dans bittikten sonra Prens Dorothy'yi dansa davet etti. Fakat benim bildiğim, Dorothy bir prens huzurunda nasıl hareket edileceğini taş çatlasa öğrenemez... Yelpazesini bana uzatarak:

— İngiliz tarihine yeni bir sahife ilâve edeceğim... Şunu biraz tutar mısın demez mi?..

O prensle dansederken bir türlü rahat edemedim ve doğrusu çok, çok üzüldüm. Çünkü durmadan Veliahtle konuştu. Dans bittikten sonra Veliaht Dorothy'nin ağzından eksik olmıyan külhanbeyi tabirlerinden birkaçını kolluğunun üzerine kaydetti. Gördün mü bir kere başıma gelenleri.. Şayet veliaht, Dorothy'nin her zaman kullandığı "enayi,, filân gibi acayip tabirlerden birini mühim bir adama hitaben sarfedecek olsa, böyle bir kadını İngiliz Cemiyetine soktuğumdan dolayı herkes bana bir söylemediğini bırakmıyacak....

Dansı bitirip döndüğü zaman Dorothy ile bir temiz kavga ettim. Bana:

— İngiliz Veliahtini görelidenberi sen de İngilizleştin! diyor.

Kızın belki biraz hakkı vardı. Arkansas'ta babam her zaman söylerdi: Babamın büyük babası İngilterede Avusturlaya denilen bir yerden gelmiş. Onun için günün birinde benim de İngiliz damarım tutarsa hiç hayret etmiyeceğim. Meselâ kızlarda İngiliz şivesini pek hoş buluyorum.

20 Nisan

Dün artık iyiden iyiye niyet ettim: kızlara karşı Amerikalı erkekler gibi hareket etmeyi Piggi'ye öğretecektim. Onun için kendisine:

— Başım ağrıyor. Oteldeki oturma odamıza gel de beraber çay içelim, dedim

Pembe bir sabahlığım var, bana yakışıyor. Dorothy ile bizim Hal isminde çok iyi görüştüğümüz bir cuk var. Cidden çok iyi bir çocuk Harry'ye İngiliz parası ile on lira verdim.

— Git, dedim, en pahacı çiçekçi dükkânından çok, ama çok pahalısından olmak şartile on liralık orkide denilen çiçeklerden al. Saat beşi geçe oteldeki odamıza getir. Bu çiçekleri size gönderdiler,, de ve bana hiç bir şey söyleme.. ,, diye temin ettim.

Derken Piggi çaya geldi. Tam biz çay içerken Harry odaya girdi. Hiç bir şey söylemeden kucağıma koca man bir kutu koydu. Kutuda en nadir sinden olmak üzere on iki tane orkide

(Devamı var)

(1) Kadın portrenin meşhur İngiliz ressamı Whisler tarafından yapılmış olduğunu söyliyor. "Whisler,, kelimesinin lûgat manası ıslık çalan. Romanın kahramanı böyle şeylerden farkında olmadığından kadının babası ıslıkçıymış zannediyor. Burada bir kelime oyunu var. — K. Ş.

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.
2614

47 derecelik
İstafilina RAKISI
Litresi 235 Kr.
Memleketin en nefis içkisidir. Çünkü fıçılarda dinlendirilmektedir. [3492]
3036

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen K.	
445	Heybeliada	Yalı	Yalı	Dükkân	1/4	72	500	T. L.
446	Büyükada	Cami	Çakır çıkmazı	Hane	Tamamı	9	2500	„
447	„	„	„	„	„	11	1200	„
448	Eyüp	Topçular	Kışla	Hane ve arsa	„	24/22	500	„
449	Fener	Hacıisa	Mahkeme altı	Kâğir dükkân	„	18	600	„
450	Kumkapı	Çadırcı Ahmet çelebi	Arayıcı	Arsa	„	18 Eski	200	„
451	Feriköy	Birinci kısım	Baruthane	Kâgir hane	1/3	77-79	835	„
452	Bakırköy	Cevizlik	Bostan	Arsa zirai 301	Tamamı	28 Mükerrer	301	„
453	„	„	„	„ „ 742	„	28 „	742	„
454	Eyüp	Cebeci başı	Sadaklar	Bostan baraka ve ahır dönüm 3/1-2 tahminen	„	35,37,39	1200	„
455	Kasımpaşa Macit Ahmet	Hacı Ahmet	Uzun yol Dere suyu	Arsa elyevm çiçek bahçesi	„	10	4500	„
456	Kasımpaşa	„	Ebürriza dergâhı	Arsa	„	21	1890	„

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarda evsafı yazılı gayri menkuller açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'i ihaleleri 5/6/933 pazartesi günü saat on beştedir. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye rüsumu müşteriye aittir. [2311]

YELKENCİ VAPURLARI
KARADENİZ POSTASI
Erzurum
Vapuru 29 Mayıs
PAZARTESİ
günü akşamı hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rizeye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515. (3765)

SADIKZADE Biraderler Vapurları
Haftalık muntazam İZMİR sürat postası
Lüks kamaraları havi
SAKARYA
Vapuru 27 mayıs Cumartesi
saat 16 da Galata rıhtımından doğru (İzmir) e hareketle pazar günü İzmire' muvasalât ve pazartesi günü İzmir'den hareketle salı günü İstanbula avdet edecektir.
BARTIN POSTASI
KEMAL vapuru
28 mayıs pazar günü saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kuruca şile, Cide, Inebolu, Evrenye, İlişe ve Abanaya azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon: 22134. (3701-3803)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Mahalle ve Mevki'i	Cadde ve sokağı	No. sı	Cinsi	D.No:
Sirkeci Hocapaşa.	Aziziye caddesi	96	Dükkân ve fevkinde altı oda	434
Sultanahmet Helvacıbaşı İskender	Suterazisi		Dergâhın tamamı	96
Babıâli Nallimesçit	Cağaloğlu	8	Hane	6
Samatya Hacıkadın	Tramvay caddesi	272-314	:	421
Beşiktaş Türk'ali.	İmam'ali	98	:	90
Haseki Başçımahmutağa.	Haseki caddesi	63	Bayrampaşa tekkesi odaları.	
Kadıköy Zühtüpaşa	Bağdat :	2	Hane	107
Üsküdar Kazasker Ahmet efendi.		30-32	Salıtekkesi	37
Üsküdar Atikvalde			Dergâh ve samahane	75
Bayezit Sekbanbaşı Yakubağa	Simitçi	7-9	Hane	555
Balat Tahtaminare	Kürkçü çeşmesi		Oda	
Beyoğlu Kamerhatun	Papatya	2	Dükkân	44
Galata Şahkulu	Caddeikebir	518-848	:	146
Merdivenköyü Mama	Havuzbaşı	1-2	:	83
Çelebioğlu Alâettin	Marpuççular	16	:	142
Üsküdar Rummehmetpaşa	Balaban		:	7
Kasımpaşa Seyit Aliçelebi	Cami altında	41	:	98
Çelebioğlu Alâettin	Yenicami avlusu.	89-53	:	401
Çarşı	Hacıhasan	19	:	362
Boğaziçi Büyükdere		54	:	321
Uzuncarşı Samanviran		32	Dükkân	164
Tahtakale Rustem paşa	Papaszade hanı altında	12	Mağaza	93
Üsküdar Mirahor		7	Helâ mahalli	149
Çelebioğlu Alâettin	Çavuşbaşı	12-14	Han	47
Dayehatun	Çakmakçılar	1 ve 20	Nısıf hisse Odabaşılık ve iki dükkân.	489

Yukarda yazılı Vakıf emlâk 934 senesi Mayıs nihayetine kadar kiraya verilmek üzere müzayedeye konmuştur. İhaleleri Haziran'ın 17 ci cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Tutmak isteyenler Evkaf Müdiriyetinde Vakıf Akarlar Kalemine gelmeleri. (2380)

Sayımocağı arazisinden Kanlıçeşme ve Gümüşsuyu ve Yıldız Tab'iye mevkilerinde 80 dönüm ve Taşköprü eski Çeşme mevkilerinde 44 dönüm tarlanın iki sene yedi ay müddetle icarı ayri ayri arttırmıya çıkarılmıştır.

İhalesi 29-5-933 Pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin İstanbul Evkaf müdüriyetinde Varidat müdürlüğüne müracaatları. (2069) 2647

Anadoluhisarında Göksu vakıf çayırının senei haliye otu arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 3-6-933 cumartesi günü saat 15 tedir. Talip olanların İstanbul Evkaf Müdürlüğünde varidat müdiriyetine müracaat eylemeleri. (2178) 2810

Silivrikapı haricinde takriben 1400 dönüm vusatında arazisi bulunan valde çiftliğinin ebniyesi ile beraber üç senelik icarı artırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 3-6-933 cumartesi günü saat 15 tedir. Talip olanların İstanbul Evkaf müdiriyetine müracaat eylemeleri. (2179) 2811

Evkaftan kiraladıkları yerlerin kira müddetleri Mayıs gayesinde bitecek olan kiracılar tekrar kiralamak istedikleri takdirde idareye müracaatla tecdidi aktetmeleri için kendilerine yapılan tebliğat üzerine bazı kiracılar bizzat idareye gelmeyerek mektupla cevap vermektedirler. Halbuki bu muamelenin mektupla yapılamıyacağı ve bu cevapların nazarı dikkate alınmayacağı cihetle kiracıların bizzat idareye gelmeleri ve gelmeyenlerin Mayıs gayesinde tahliye edilecekleri malûm olmak üzere ilân olunur. (2381)

Kadıköy Malmüdürlüğünden:

Mahallesi	Sokağı	No. sı	Cinsi	Mıktarı metre	Muhammen kıymeti Lira	
Caferağa	Muvakkithane	19/21	Maa dükkân kâgir hane	Tamamı	3000	
„	Yoğurtçu çıkmazı	36 M.	Bağ mahalli	1800	2,5	beher metre murabbaı
Rasimpaşa	Rıhtım iskele	91	Hane	8/1 hisse	250	
Moda	Bostan sokak	13	Hane	Tamamı	2500	
Zühtüpaşa	Reşadiye	54	Arsa	12101	1	beher metre murabbaı

Yukarda gösterilen emlâkin açık arttırma suretile ve peşin para olarak müzayedeye çıkarılacağından taliplerin 1-6-933 tarihine müsadif salı günü saat 2 buçukta satış komisyonuna müracaatları. (2172)

Kiralık Mahaller

Eminönü Malmüdürlüğünden:

Senelik muhammen kirası	No. Yeni	Sokak	Mahallesi	Meşhur semti	Cinsi	Kira müddeti	Mülâhazat
300	42	Atmeydanı	Üçler	Sultanahmet	Tapu dairesi su ve souk mekûlât satış yeri.	Bir sene	
84	32,34	„ „	„	„ „	Umumî hapishane bakkaliyesi	„ „	Inşası müstecire aittir.
240	48,50,52, 56,66	„ „	„	„ „	6 adet dükkân	3 sene	Tamiratı müstecire aittir.
240	0	Eczacı	Hocaferhat	Binbirdirek	Askerlik şubesi binası	3 „	„ „

Yukarda cins ve mevkileri yazılı mahaller hizalarındaki müddet ve kıymetler üzerinden açık arttırma usulile 29 Mayıs 933 pazartesi günü saat 14 ten itibaren kiraya verilecektir. Yapılacak inşaat, tamirat ve saire hakkındaki şeraiti anlamak üzere isteklilerin malmüdürlüğüne müracaatları. (2073)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan (42) kalem buşon füzipl, Koltuklu sandalye döner, Battaniye, Demir gaz borusu, Dikenli tel, Marangoz tezgâhı, Torna tezgâhı, zımpara taşları, matbaa levazımatı, Çimento, Diyotermi, Mermer, Ütü makinesi ve saire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 31-5-933 tarihine müsadif çarşamba günü mağaza da icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11 e kadar isbati vücut ederek tahriren fiat vermeleri, bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi, nümunesiz teklîflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (2385)

Gedikpaşada Jandarma Satına'ma komisyonundan:

15000 : 15200 metre sarığlık bez 27 Mayıs 933 cumartesi günü saat 9 dan 10 kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Talipler şeraiti anlamak ve pazarlığa iştirak etmek için mezkûr günün muayyen saatinde maliyeye teslim edilmiş ilk teminat makpuz ilmühaberlerile birlikte komisyonumuza müracaatları. (2405)

Çavuşbaşı çiftliğinde 215 dönüm tarla ile mer'a
Sayimocağı arazisinde keçesuyunda 6 dönüm tarla.
Terkos'ta vaki Silâhdara ğa çayırının 933 senesi otu.
Çavuşbaşı çiftliği önünde 20 dönüm tarla.
Alemdağında Sultan çiftliği önünde 13 dönüm tarla.

Yukarda nev'i ve mevkileri yazılı vakfa ait tarla ve çayır otu pazarlıkla arttırmakdadır. 7-6-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte ihale edileceğinden taliplerin İstanbul Evkaf müdiriyetinde varidat müdürlüğüne müracaatları. (2180) 2812

Terkos'da vaki mandıravi çayırının 933 senesi otu 103,5 ve silâhdar ağa çayırının otu 40 lirada talibi uhdesinde olup 31-5-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 te ihaleleri icra kılınacağından fazlasile talip olanların İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Varidat Müdürlüğüne müracaatları. (2379)

İSTANBUL
HAVAGAZI
Şirketi
27 Mayıs Cumartesi günü saat 14,30 da Beyazıt'ta Elektrik Evinde verilecek olan ameli yemek ve pasta pişirme dersine bütün hanımefendileri davet eder. (3749)
3127

[2566]

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilecek olan Makina, Kazan, tezgâh prese vesaire Kauçukçuluğa ait fabrika eşyası 31-5-933 tarihinde saat 8-9 da Fatih Dülgerzade mahallesinde Nalbant sokağında 19-21 No. lu fabrikanın kapısı önünde ikinci açık arttırma suretile kat'i ihalesi icra kılınacağından taliplerin vaktinde mahallinde hazır bulunacak memuruna 933-1413 dosya numarasile müracaatları ilân olunur. (3808)

SEYRİSEFAİN
Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.
KİRALIK KAHVE OCAĞI VE BÜFE
Mersin hattı kahve ocağı mültezimliği ile köprü Haydarpaşa - Kadıköy iskelesindeki iç büfe bilmüzayede talibine ihale edilecektir. İhalesi 1 Haziran 933 saat 16 da. Teminat %15.

Askerî fabrikalar ilânları

Tophanede Askerî San'atlar mektebi talebesinin ihtiyaçları için Haziran 933 tarihinden Teşrinisani 933 nihayetine kadar münakasa ile 3900 kilo koyun eti alınacaktır. Şartnamesini görmek istiyenler her gün ve münakasaya girmek istiyenler 5 Haziran 933 pazartesi günü saat 14 te Bakırköy Barut fabrikalarında satınalma komisyonuna gelmeleri. (263) (2304)

1 inci iflâs memurluğundan

Sirkecide Türkiye hanında 51 numarada mevcut olup bir iflâsa ait yazıhane eşyası açık arttırma ile satılacağından talip olanların 30 Mayıs 933 salı günü saat on dörtte satış mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (3789)

İstanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Emine hanımın kocası Arif bey aleyhine açtığı ihtar ve boşanma davasının tahkikatı hitam bularak dava evrakı müctemi hey'ete tevdi edilmiş ve muhakeme günü olarak 7-6-933 çarşamba saat (14) tayin edilmiştir. Gelmediği taktirde giyaben muhakemeye devam edileceği ilân olunur. (3768)

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden:

Pangaltıda Cedidiye sokağında (171) numaralı hanede sakin iken 2 Şubat 1931 tarihinde vefat eden madam Atina Kondurinin terekesine mahkemece vaziyet olunmuştur. İlân tarihinden itibaren alacaklıların ve vereceklilerin vesair alâkası olanların bir ay ve mirasçıların üç ay içinde Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları lüzumu ilân olunur. (3772)

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

Hükûmet, Meclisi ihmal ediyor mu?

Hüseyin Avni Beyin itirazları - Mecliste hafiye var mı?

Ankara, 1. Şubat. 1921

Londra konferansına davet edildik; fakat İstanbul Hükûmeti vasıtasile... Bu davet şekli ne Mustafa Kemal Paşayı, ne de Meclisi tatmin etmiyor. Londra konferansında, Türkiye namına iki heyet mi söz söyliyecek, iki noktai nazar mı ortaya sürülecek?..

Mustafa Kemal Paşa; bir düzüye Sadrazam Tevfik Paşa ile muhabere ediyor, Londra konferansında Türk cephesinin birlik halinde bulunmasının fayda ve tesirlerini anlatmıya, padişahı ve hükûmeti Ankaraya çevirmiye çalışıyor. Ayni zamanda arada geçen muhaberelerden Meclise de haber vermeyi unutmuyor. Buna rağmen ondan memnun olmıyanlar var: "Bu memlekette hâkimi mutlak, yalnız Büyük Millet Meclisi değil mi? O halde İstanbula yazılacak mektuplar, çekilecek telgraflar Mecliste okunmadan nasıl gönderilir?,, diyorlar. Bunun hakkında riyasete bir de takrir vermişler... Bazı meb'uslarda Meclisin icraî ve teşriî salâhiyetini anlayış tarzı çok garip... İşlerin bütün teferrüatına karışmak istiyenler var. Mustafa Kemal Paşa dünkü celsede, umumî vaziyet hakkında Meclise malûmat verirken bu takrir meselesini de ortaya attı. Şiddetli münakaşalar oldu.

* * *

Mustafa Kemalin düşüncesi şu: Garbî Avrupa ile temasa geleceğiz. Londrada, Büyük Millet Meclisi Hükûmetini temsil edeceğiz. Dost ve düşman herkes inansın ki, Meclisin, Heyetivekileye itimadı vardır. Eğer Heyetivekilede Meclisin itimadını kaybetmiş vekiller varsa, bunları değiştirmek Meclisin elindedir. Değiştirsin.. Fakat Heyetivekile ile Meclis arasında daimî bir ihtilâf manzarası düşmanlarımızın ekmeğine yağ sürer. Davamızı müdafaada zâfa uğratır.

Mustafa Kemal Paşa bu düşüncesini Meclise açıkça söyledi. Bunun üzerine bir çok meb'uslar: "Doğrudur, doğru.. takrir okunmasın.. lüzum yoktur.,, diye bağırdılar. Erzurum meb'usu Hüseyin Avni Bey yerinden bağırdı:

— "Acaba takrirde ne var?..

Yahya Galip Bey cevap verdi:

— Kim bilir, ne münasebetsiz şeyler!..

Sonra anlaşıldı ki takrirde Hüseyin Avni Beyin de imzası var. Kürsüye geldi. Bir meb'usun münasebetsiz bir şey vermiyeceğini, takriri görmeden, okumadan ona münasebetsiz demenin manasız olduğunu söyledi. Takririn behemehal okunmasını istedi. Sonra da ilâve etti:

Hüseyin Avni Bey — Hükûmet, Büyük Millet Meclisi Hükûmetidir. İcra Vekillerini ayırmıştır. Fakat onların salâhiyetini tespit etmemiştir. Binaenaleyh hak, kendisinde tecelli etmiştir. O hakkı, doğrudan doğruya kendisi istimal eder. Verdiği mezuniyet dairesinde onlar da icrayi hükûmet eder, demektir. Ne bağırıyorsunuz? Bu memlekette ben de alâkadarım. Benim de sizin kadar aklım ve hakkım var... (Gürültüler)

Cebelibereket meb'usu İhsan B. yerinden cevap verdi:

— Erzurumdan geldikten sonra çok akıllı oldunuz... Evvelce böyle değildiniz!

İhsan Bey; Hüseyin Avni Beyin Celâleddin Arif Bey ile Erzurumda yürütmek istediği hususî ve şahsî politikayı, kendisini Erzuruma vali tayin ettirmek için oynadığı politika oyununu hatırlatmak istemişti.

Muhavereler sirayet ediyordu: Muhiddin Baha B. — Bırakın, söylesin.. Mecliste böyle bir ruhun yaşamasına müteessifim. Fakat bu memleket içinde böyle düşünenlerin bulunduğunu da bilmez değildik, bırakın söylesin...

Hüseyin Avni Bey — Ben hâkimim, diyorum, efendi.. Ben Millet Meclisinin azasındanım.

Hüseyin Avni Bey

Muhiddin Baha Bey — Saray hâkimisin..

Hüseyin Avni B. — Salâhiyeti fevkalâdeyi haiz, Büyük Millet Meclisi azasındanım. Ben, bu hakkımı istimal ediyorum.

İhsan B. (Cebelibereket) — Zamirinizi meydana koymağa.. muvaffak olamıyacaksınız..

Hüseyin Avni B. — Efendi, ben Kuvvayı Milliyenin temeliyim. Gözünü aç efendi. Ben hiç bir isnat kabul etmem... Vaki olacak muhaberattan, benim de haberim olmalıdır.

Hamdi Namık B. — Muhaberattan haberdar etmiyorlar mı?

Hüseyin Avni B. — Mukarreratın neticesi tebliğ olunuyor.. Halbuki ben, Meclisi Âlinin reyinin de munzam olmasını istiyorum. Buna razı değil misiniz?.. Ben böyle istiyorum. Siz istemezseniz o başka...

Fuat Bey (Çorum) — İn aşağı, haydi.. İstemiyoruz.

Yahya Galip B. — Efendim, takrir okunsun.. anlıyalım, ne diyorlar?

Ragıp Bey (Amasya) — Efendim, takrirde bir şey yok.. Mühim siyasî meselelerin daha evvel Meclise bildirilmesini temenni için..

Mustafa Kemal Paşa; yan sıraların birinde oturmuş, münakaşayı dikkatle takip ediyor. Herkes, bahsediien takrire esrarengiz bir mahiyet atfediyor. Reis Paşa, ansızın kürsüye çıktı. Renginde, hiddet ve asabiyetine delâlet eden bir uçukluk vardı. Belli ki, mühim bir şey söyliyecekti. Şu sözleri, Meclisin havasında bomba gibi patladı:

Mustafa Kemal Paşa — Efendiler.. Meclisiâlinize gayet acı bir hakikati söylemek mecburiyetindeyim: İçinizde hafiye vardır. Efendiler, en gizli celsenizde cereyan eden millet ve memleekt hayatına müteallik en gizli noktalar, ecnebilere raporla verilmiştir (gürültüler) (Kahrolsun sesleri). Binaenaleyh bu memleket.. (Gürültüler) Vaziyeti, beyhude yere iğlak etmeyiniz. Yalnız buna emniyet ediniz ki, takip olunan meslek, burada namus ve fazilet erbabından olan azanın noktai nazarına tamamen mutabıktır. Efendiler, bu takrire imzalarını koyanlar arasında hafiye vardır!

(Kimdir, söyleyin, kahrolsunlar.. sesleri)

* * *

Reis Paşanın bu sözleri, bütün meb'usları elektriklendirdi: Bu hainler kim? Koynumuzda yılan mı besliyoruz? Paşanın bir bildiği olmasa bu sözleri söyler mi?.. Hem bu takrir niçin okunmuyor? Acaba herkesin bilmediği sırlar mı var?

Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey hükûmet namına söz söyledi: Heyetivekile ne yapıyorsa, Meclisin arzu ve temayülâtından mülhem olarak yapıyor. Meclisin tasvip etmediği hangi iş var ki, Heyetivekile yapmıştır? İstanbul Hükûmetile olan muhaberatta, Meclisin karar ve temayülâtından hariç hangi noktalar var?

Hüseyin Avni Bey, Tevfik Paşaya çekilen telgrafnamede şu mealdeki fıkrayı beğenmemişti: "Padişahı âlempenah efendimiz bize itaat etsin, tahsisatı seniyelerini takdim ederiz.,, Bunu çirkin, hürmete münafi görmüştü; fakat Mecliste okunduğu gün de hiç ağzını açmamış, itiraz etmemişti.

Muhiddin Baha Bey ile Hüseyin Avni Bey arasında şiddetli bir muhavere cereyan etti. Salih Efendi (Erzurum) söze karıştı:

— Muhiddin sus... Hüseyin otur... Namus kelimesi üzerine söz söylenmez. Sonra tabanca patlar.

Ragıp Bey (Kütahya) — Arkadaşlar.. düşmanlarımızın dediği oluyor!

* * *

Takrirde neler var?.. Mecliste hafiye var mı?!.. Bunları da defterimin öbür yaprağına geçireceğim.

MİLLİCİ

Zabitler arasında

At müsabakaları yapılmağa başlandı

Muhafız alayı süvari bölükleri zabitleri arasında yapılmıya başlanan müsabakalardan sitipli müsabakası dün koşu yerinde yapılmıştır.

İki bin metre mesafeye dört muhtelif mâni konulmuştu. Zabitlerimiz bu mesafeyi iki dakikada katetmişler ve maniaları çok kolaylıkla atlamışlardır.

Cuma günü de at koşularını müteakip mâni atlatma müsabakası yapılarak manej, sitipli ve mâni atlatmada kazanılan notların vasatisi alınarak birinci ve ikinci belli olacaklardır.

Sular idaresi

ANKARA, 25 — İstanbul Belediyesine bağlı ve hükmü şahsiyeti haiz bir sular idaresi teşkili hakkındaki kanun lâyihası meclis dahiliye encümeni tarafından kabul edilerek heyeti umumiyeye sevkolunmuştur.

İranilerle evlenenler

ANKARA, 25 — Türk tebaasile İran tebaasının evlenmelerine dair olan yasağın kaldırılması hakkındaki kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinin tefsiri hükûmet tarafından meclisten istenmiştir. Bu talep üzerine adliye encümeni şu tefsir fıkrasını hazırlıyarak heyeti umumiyeye teklif etmiştir:

Bir kanunun hükmü makabline şamil olamıyacağından 824 numaralı kanunun neşri tarihi olan 5 mayıs 926 tarihinde vukua gelen evlenmeler ve onlardan doğan çocuklar hakkında 1290 tarihli nizamname hükmü tatbik olunur.

Temyiz binası

ANKARA, 25 — Temyiz mahkemesi binasının gelecek seneye kadar inşası bitirilecek, mahkeme o zaman Ankaraya nakledilecektir. Temyiz mahkemesinde raportörlük ihdası yerine işlerin çabuk çıkmasını temin için başka bir yol aranmaktadır. 1

Orman çiftliğinin sekizinci yıldönümü kutlulandı

Gazi Hz. davetlilere iltifat buyurdular

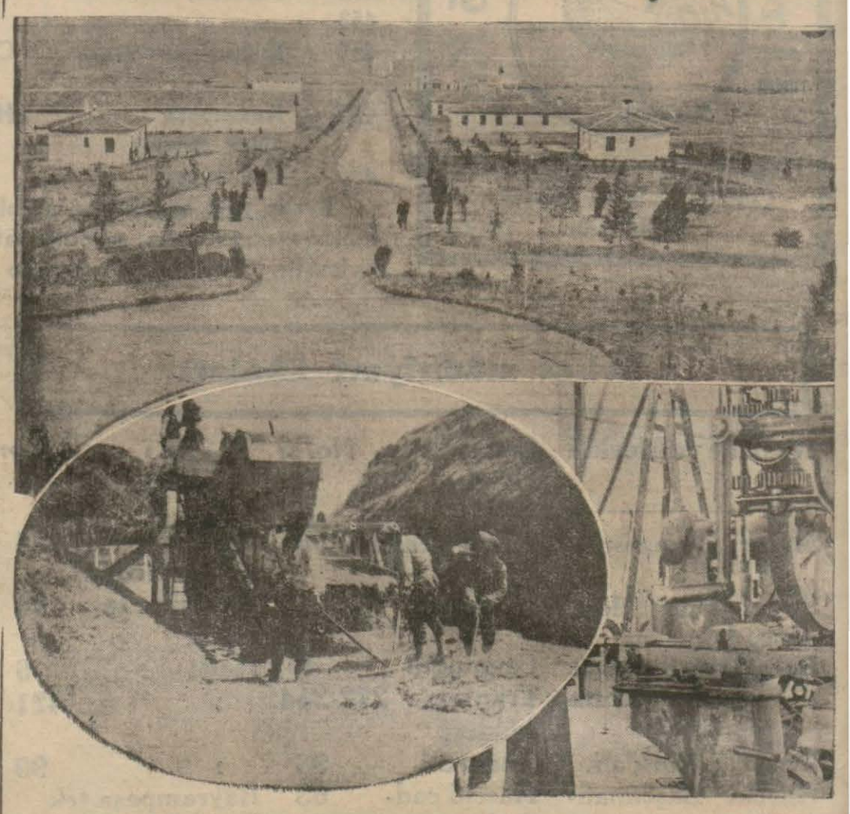

Gazi çiftliğinin umumî görünüşü, çiftlikte hasat ve yağ, süt atelyesi..

ANKARA, 25 (Milliyet) — Gazi orman çiftliğinin sekizinci yıldönümü çiftlikte kutlulanmıştır. Bu münasebetle iki bine yakın davetli saat on yedide Marmara havuzunun etrafını doldurmuştu. Bu mesut yıldönümüne iştirak edenler arasında Meclis Reisi, Başvekil, ve refikaları, vekiller, mebuslar, Fethi Bey, şehrin mümtaz simaları ve aileleri çiftliğe civar köylerin toprak sahipleri görülüyordu. Aziz Gazi lûtufkâr bir ev sahibi gibi kendilerine has sade, zarif tavırlarile davetlilere iltifat etmişler, onlarla alâkadar olmuşlardır. Çiftlik mamulâtı ile süslenmiş büfelerde davetlilere ikram edilmiştir.

* * *

ANKARA, 25. A. A. — Gazi orman çiftliğinde sekizinci yıl dönümü dolayısiyle bugün çiflikte bir davet yapılmıştır. B. M. Meclisi Reisi Kâzım, Başvekil İsmet Paşalar Hazeratı, Vekiller, erkânı askeriye ve mülkiye mebuslar ilim ve matbuat alemine mensup bir çok zevat aileleriyle birlikte saat 17 de çifliğe giderek sekiz yıl için de akıllara hayret verici bir inkişaf gösteren müesseseyi, onun muhtelif çalışma kuvvetlerini gezip görmüşlerdir.

Reisicümhur Hazretleri yüksek huzurlariyle bu toplantıyı şereflendirmişler, halk arasında gezinti yapmışlardır.

Çiflik meyve verici bir bilgi ve çok itinali bir bakımla Ankaranın yanı başında güzel bir orman halini almıştır. Bilhassa ziraat aletleri fabrikası herkesin hayret ve takdirini toplayordu.

Çiflik müdürü Tahsin Bey tarafından karşılanan davetliler bu ağaçlar altında havuzlar etrafında oturarak ve dolaşarak geç vakte kadar hoşça vakit geçirmişler, çiflik mahsulâtından hazırlanan büfelerde ağırlanmışlardır.

Davetliler saat 20 den itibaren hususî trenle ve otomobillerle Ankaraya dönmüşlerdir.

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

İş Bankası kumbara ikramiyelerini bir misli çoğaltarak 10,000 liraya çıkardı

Bundan sonra her keşidede 5000 lira ikramiye verilecektir

Her keşidede " 207 „ kumbara sahibi ikramiye alacaktır.

Mükâfatlar

[Her keşidede]

Birinci mükâfat		1000 L.
İkinci	„	250 „
10 kişiye	(100 erden)	1000 „
20 „	(50 şerden)	1000 „
175 „	(10 ardan)	1750 „
		5000 L.

[Kuralar eskisi gibi 1 nisan ve 1 teşrinievvel tarihlerinde çekilecektir.]

İSTANBUL TRAMVAY ŞİRKETİ
EVKAT TARİFESİ

1933 senesi Mayısın 25 inci gününden itibaren İlânı ahire kadar müteberdir.

	No	Hudut	Hareket	Fasıla	İlk Hareket Saat	Son Hareket Saat
Şişli-Şebekesi	10	ŞİŞLİ - TÜNEL	Şişliden - Tünele	3' 10	5.57	24.10
			Tünelden - Şişliye		6.18	24,30
	12	HARBİYE - FATİH	Harbiyeden - Fatihe	5' 7'	6.00	1.00
			Fatihten - Harbiyeye	9	5.58	24.52
	15	TAKSİM - SİRKECİ	Taksimden - Sirkeciye	5' .	7.38	20.38
			Sirkeciden - Taksime	8'	8.00	21.00
	16	MAÇKA - BEYAZIT	Maçkadan - Beyazıta	5' 8'	6.29	24.24
			Beyazıttan - Maçkaya	14'	6.40	23.42
	—	MAÇKA - EMİNÖNÜ	Maçkadan - E. Önüne	7'	6.08	20.01
			E. Önünden - Maçkaya	12'	6.36	20.28
	17	ŞİŞLİ - SİRKECİ	Şişliden - Sirkeciye	7'	6.20	20.05
			Sirkeciden - Şişliye	10'	6.52	20.40
	18	TAKSİM - FATİH	Taksimden - Fatihe	12'	6.58	19.48
			Fatihten - Taksime	13'	7.36	20.27
	19	KURTULUŞ-BEYAZIT	Kurtuluştan - Beyazıta	5' 8'	6.00	23.49
			Beyazıttan - Kurtuluşa	14'	7.15	24.31
	—	KURTULUŞ-E.ÖNÜ	Kurtuluştan - E. Önüne	7'	6.11	19.59
			E. önünden - Kurtuluş	16'	6.42	20.30
Beşiktaş şebekesi			B. Taştan - Bebeğe		5.32	—.—
			„ E. Önüne		5.45	—.—
	22	BEBEK-EMİNÖNÜ	Bebekten „	7'	6.05	24,22
			Eminönünden - Bebeğe	15'	6.05	24.30
			Bebekten - B. Taşa		—.—	24.52
			E.Önünden- „		—.—	1.00
	23	ORTAKÖY-AKSARAY	Ortaköyden - Aksaraya	9'	5.39	21.19
			Aksaraydan - Ortaköye	14'	6.24	22.04
	34	BEŞİKTAŞ - FATİH	Beşiktaştan - Fatihe	7'	6.30	22.00
			Fatihten - B. Taşa	14'	7.11	22.44
İstanbul şebekesi	32	TOPKAPI-SİRKECİ	Aksaraydan - Topkapıya	5'	5.45	—.—
			Topkapıdan - Sirkeciye	10'	6.00	24.00
			Sirkeciden - Topkapıya	15'	6.31	24.30
			Topkapıdan - Aksaraya		—.—	1.00
	33	YEDİKULE-SİRKECİ	Aksaraydan - Yedikuleye	6'	5.42	—.—
			Yedikuleden - Sirkeciye	10'	6.01	24.00
			Sirkeciden - Yedikuleye	15'	6.34	24.32
			Yedikuleden - Aksaraya		—.—	1.04
	37	EDİRNEK.-SİRKECİ	Aksaraydan - Edirnekapıya	6'	5.37	—.—
			Edirnekapıdan - Sirkeciye	12'	6.00	23.55
			Sirkeciden - Edirnekapıya	14'	6.29	24.24
			Edirnekapıdan - Aksaraya		—.—	24.51

KAPPS Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu, İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında. (2647)

2586